

Årsredovisning 2020

Kommunövergripande

Fastställd av Kommunfullmäktige § 39 2021-05-17

Innehållsförteckning

1	Politiken har ordet	3
2	Förvaltningsberättelse	4
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
2.2	Den kommunala koncernen.....	6
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ställning.....	10
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	16
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
2.6	Mål.....	23
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	30
2.8	Balanskravsresultat	43
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	44
2.10	Förväntad utveckling.....	48
3	Finansiella rapporter.....	49
3.1	Resultaträkningar	49
3.2	Balansräkningar	50
3.3	Kassaflödesanalys	51
3.4	Noter.....	52
4	Driftsredovisning	58
5	Investeringsredovisning	61
6	Flerårsöversikt, kommunalägda bolag	64
6.1	Surahammarshus Förvaltning AB	64
6.2	Surahammars KommunalTeknik AB	65

Bilagor

Bilaga 1: § 17 Internkontrollrapport Övergripande 2020

1 Politiken har ordet

År 2020 har präglats av annorlunda utmaningar. Vår kommuns gemensamma vilja och styrka har testats både genom pandemin och den tragedi som den tragiska bortgången av vår KSO Johanna Skottman innebär. Den globala Coronapandemin har skapat frustration och otrygghet i Sveriges kommuner. Men vi har lyckats bevara vår styrka och handlingskraft. Trots oväntade utmaningar har vi nått framgångar och förmår nu att blicka framåt. Majoriteten S+V+C fortsätter att ta ansvar för ekonomin och planerar för hållbara och långsiktiga satsningar. Vår ekonomiska strategi har börjat att bära frukt under 2020. Surahammars Kommun går emot trenden och visar återigen ett positivt resultat för år 2020. Vi är stolta över att hittills ha kunnat finansiera ett antal stora projekt utan lån. En strategi som säkrar kommunens framtida behov utan att belasta kommande generationer med ökad skuldsättning. Följande är några projekt som har pågått eller avslutats under 2020.

- ✓ Renovering av kommunens badhus är färdigt.
- ✓ Källbogårdens äldreboende närmar sig färdigställande.
- ✓ Dynabackens äldreboende har påbörjats och kommer snart att stå klart.
- ✓ Särskolan Ugglan har fått en fritidslokal
- ✓ Fas 1 av renovering av Bäckhammarskolan är i mål och fas 2 har påbörjats.
- ✓ Asfaltering pågår enligt plan

Att driva en kommun innebär att vi hela tiden måste identifiera och hitta lösningar till de nya utmaningar som vi varje år möter. Under år 2020 har vi ställts inför ett flertal utmaningar som vi nu år 2021 måste hantera:

-Mat till äldreomsorg och skolans verksamhet måste bättre anpassas utifrån de äldres och ungas önskemål och behov.

-Efterfrågan på industri- och villatomter har ökat.

-Bostadsbristen i Västerås har nu även påverkat Surahammar. Det ser vi genom att bostadskön till hyreslägenheter har ökat under året.

-Vi är stolta över att flera nya barnfamiljer har flyttat till kommunen. Detta har dock bidragit till att barn- och elevgrupper i skolans verksamhet har blivit allt större.

-Arbetslösheten bland ungdomar har ökat i kommunen samtidigt som den psykiska ohälsan bland tonåringar ökar i snabb takt.

För att möta dessa utmaningar kommer vi att använda de 18 miljoner kronor, i extra välfärdspengar för år 2020, som regeringen och samarbetspartierna tillfört till Surahammars Kommun. Vi har redan haft våra första möten kring detta. En hel del politiska beslut har tagits redan för att starta processen för att hitta långsiktiga lösningar till de utmaningar som vi har ställts inför år 2020. Vi i majoriteten är medvetna om det stora ansvar vi har för medborgarnas välfärd. Vi möter detta ansvar med allvar och därför är vi stolta över att det råder ordning och reda i ekonomin. På så sätt att vi verkligen har chansen att tag i de utmaningar som vi ställs inför. Samtidigt som vi kan hålla fast vid den långsiktiga planering av kommunens utveckling som kommer flera generationer till nytta.

Styrande Majoritet

Chris Marlowe (S)

Peter Berg (V)

Erkki Visti (C)

2 Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Surahammars kommuns information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och enligt Rådet för kommunal redovisning RKR:s skrift R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Surahammars kommuns verksamhet under året och ska enligt RKR 15 innehålla följande rubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	169,9	157,1	168,0	209,2	218,7
Verksamhetens kostnader	-705,5	-702,2	-698,0	-703,1	-677,7
Skatteintäkter och statsbidrag	604,3	593,9	572,8	564,3	547,7
Årets resultat	39,2	21,2	9,7	29,6	46,4
Soliditet %	23,9	21,7	19,6	18,7	15,9
Soliditet inkl. pensionsskuld %	4,0	3,3	-1,4	-4,2	-10,3
Låneskuld till kreditinstitut	501,8	578,8	582,4	595,7	590,9
Antal anställda	702	699	704	712	673

Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Invanare 31 december	10 092	10 106	10 088	10 037	10 059
Kommunal skattesats, %	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31
Verksamhetens intäkter	106,3	97,3	106,9	147,1	144,1
Verksamhetens kostnader	-652,0	-649,3	-652,6	-656,9	-621,2
Skatteintäkter och statsbidrag	604,3	593,9	572,8	564,3	547,7
Årets resultat	36,6	21,6	8,6	28,6	46,0
Soliditet %	36,2	34,6	31,6	31,4	28,2
Soliditet inkl. pensionsskuld %	8,1	3,3	-1,4	-4,2	-10,3
Nettoinvesteringar	111,2	60,2	34,6	22,2	24,1
Självfinansieringsgrad	0,5	0,7	0,5	0,7	1,2
Låneskuld till kreditinstitut	267,6	271,0	274,1	282,5	285,7
Antal anställda	686	684	687	693	649

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 39,2 mkr för verksamhetsåret 2020. I tabellen på nästa sida lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

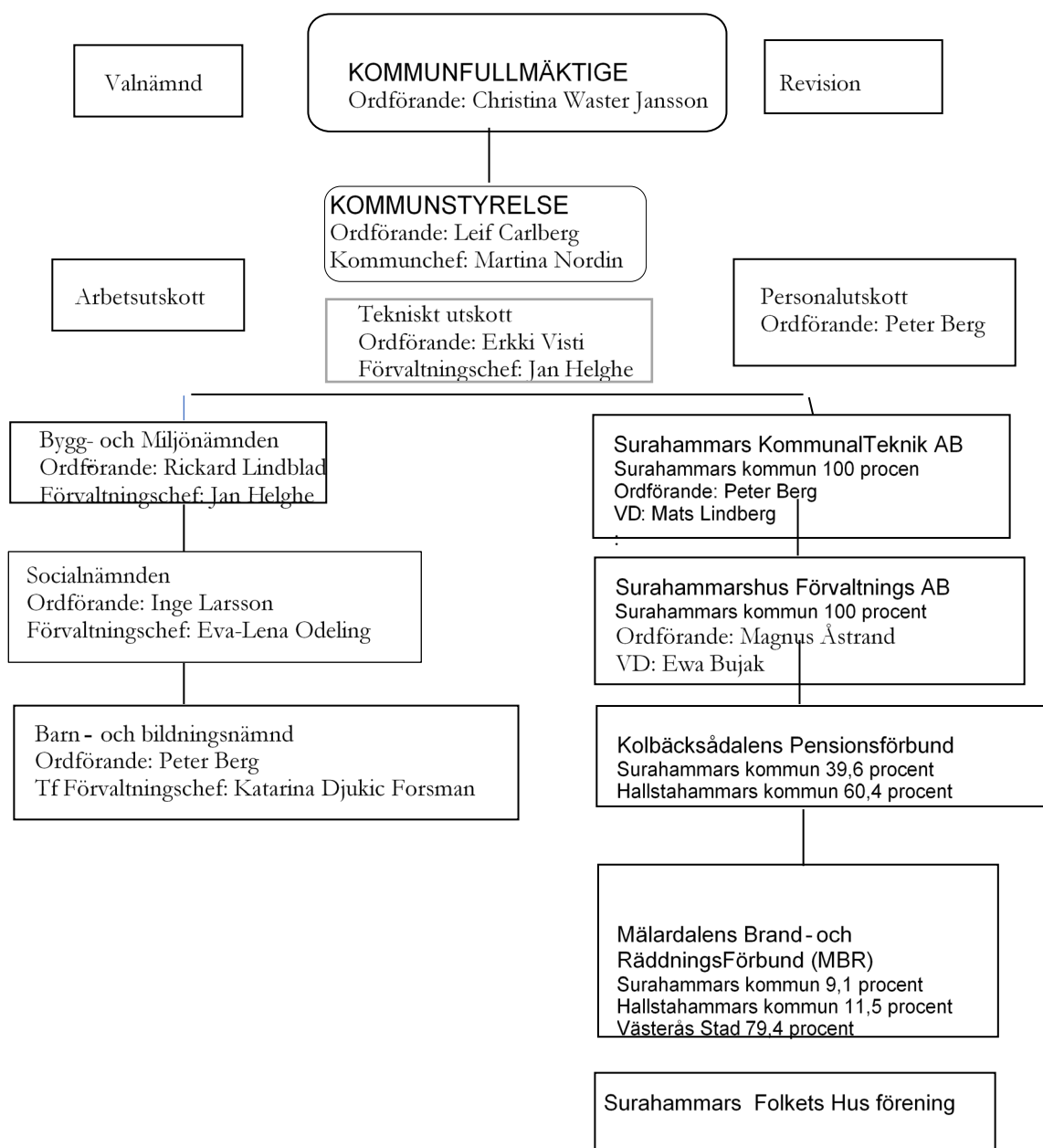
Det redovisade resultatet för 2020, 39,2 mkr för den samlade kommunala verksamheten, är starkare än tidigare år. Det starkare resultatet förklaras mycket av att nämndernas totala utfall blev bättre än budgeterat då nämnderna sedan delåret har arbetat med effektiviseringar, främst inom skolan. Samtidigt har den mildra, snöfattiga vintern medfört att mediakostnaderna varit mindre.

Den finansiella ställningen har stadigt förbättrats både inom den kommunala koncernen men framför allt inom kommunen. Trots det ligger soliditeten lågt för koncernen, 23,9 %, jämfört med andra kommuner och ännu svagare om hänsyn tas till totala pensionsförpliktelser då utfallet år 2020 är 4,0 %.

Omfattande investeringar under 2020 i byggnation av ett helt nytt boende och tillbyggnad av ett annat för äldreomsorg samt ombyggnation av lokaler inom skolverksamheten har medfört att nivån på investeringarna är ovanligt hög. Dessa investeringar har fullt ut finansierats med egna medel.

2.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Surahammars kommunal teknik AB och Surahammarshus förvaltnings AB.

Kommunen har avtal med en fristående förskola. I övrigt finns inga privata utförare av kommunal verksamhet inom Surahammars kommun

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Surahammars kommuns högsta beslutande organ, Surahammars egen "riksdag". Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet. De ärenden fullmäktige beslutar om har oftast behandlats i nämnder och styrelser. De 31 ledamöterna utses efter allmänna val som genomförs samtidigt som riksdags- och landstingsvalen.

Efter valet år 2018 samarbetar Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet i den politiska majoriteten.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	11
Centerpartiet	2
Vänsterpartiet	3
Moderaterna	6
Sverigedemokraterna	7
Liberalerna	1
Kristdemokraterna	1
Totalt	31

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen en särskild uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet men också över de kommunala bolagen. Styrelsen har därigenom ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen arbetar till största delen med övergripande planering och förutsättningar för kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen är också likställd nämnd för den verksamhet som finns direkt under styrelsen.

Övriga nämnder

Politiskt tillsatta nämnder och styrelser ansvarar för den löpande verksamheten och fattar beslut om den. Varje nämnd formulerar och beslutar om mål för sina verksamheter. Nämnderna har också ett ekonomiskt ansvar för sin verksamhet.

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa och utveckla kommunens verksamhet som helhet. I Kommunstyrelsen ingår även den tekniska verksamheten som ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser och byggnader.	
Barn- och bildningsnämnden	Barn- och Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, fritidsgårdsverksamhet och elevhälsans medicinska insatser. Gymnasiet som bedrivs i andra kommuner ligger också under verksamheten. Kultur och fritid, bibliotek samt verksamheten i badhuset.	Ersättning till en privat utförare avseende förskoleverksamheten svarade 2020 för 3,4 % av nämndens totala kostnader
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och personer med funktionshinder. Nämnden ansvarar även för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Där ingår bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård. Vidare ansvarar nämnden för flyktingverksamhet och Komvux.	
Bygg- och Miljönämnden	Bygg- och miljönämnden har det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor, geografisk informationsverksamhet. De ansvarar även för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete, vilket innebär tillsyn- och informationsansvar och ett miljöstrategiskt arbete.	

Kommunala bolagen

Skälen till att Surahammars kommun valt att driva viss verksamhet i bolagsform är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurrensutsatt och drivs på affärsmässiga grunder.

De kommunala bolagen bedriver sin verksamhet utifrån bolagsordning, ägardirektiv och kommunfullmäktiges övriga beslut. Bolagen leds av politiskt tillsatta styrelser och professionella företagsledningar.

Surahammarhus Förvaltnings AB bedriver uthyrning av lägenheter (allmännyttig verksamhet) samt förvaltar lokaler på den lokala fastighetsmarknaden.

Surahammars KommunalTeknik AB är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Surahammars kommun och har som sådan att följa bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Bolaget tillhandahåller även resurser för förvaltning av fastigheter.

Samägda och samverkande bolag och organisationer

Det finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens stora kommunförsäkring och Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Surahammars kommun finansierar en betydande del av kommunens lånefinansiering. Kommunen ingår även i ett pensionsförbund och i tre kommunalförbund

Surahammars kommun samäger bolag och samverkar i kommunalförbund med andra kommuner. I följande organisationer har Surahammars kommun mindre andelar:

Västra Mälardalens kommunalförbund

VMKF administration är en utförarorganisation som arbetar på uppdrag åt medlemskommunerna Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar. Verksamheten ska präglas av: hög kvalitet, minskad sårbarhet och kostnadseffektivitet.

Kolbäckådalens pensionsförbund, 39,6%

Kolbäckådalens pensionsförbund bildades gemensamt av Hallstahammars kommun och Surahammars kommun 2012-11-01. Kolbäckådalens pensionsförbund är den för förbundsmedlemmarna gemensamma organisationen som ska förvalta den pensionsskuld som uppstått i det tidigare för medlemmarna gemensamma Kolbäckådalens gymnasieförbund.

Förbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaden fördelas enligt principen 60/40 mellan Hallstahammars kommun och Surahammars kommun.

Mälardalens brand – och Räddningstjänst, 9,1%

Medlemskommunerna i Mälardalens brand- och räddningsförbund är Västerås, Hallstahammar och Surahammar som har 9,1 procent. MBR en bred riskmiljö att hantera, med bland annat flygplats, hamn, kärnbränslefabrik med mera. Räddningstjänstverksamheten omfattar bland annat vattendykning, som endast förekommer i ett fåtal av landets kommuner. Under 2020 har en förfrågan inkommit från tre andra kommuner om att träda in i förbundet. Detta är fortfarande under utredning men kommer med största sannolikhet att införlivas under år 2021.

VAFAB

VafabMiljö Kommunalförbund bildades i december 2014 av samtliga kommuner i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommuner. De ansvarar för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering, uppgifter som rör insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger medlemskommunerna enligt 15 kap Miljöbalken.

Kommunassurans Syd Försäkrings AB, 0,66%

Kommunassurans Syd ägs av 69 kommuner och bolaget erbjuder sina ägare att teckna i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar. Surahammars kommun blev delägare från 2018-01-01 och förvärvade fyra-hundraåttio aktier.

Inera AB, fem aktier

Inera ägs av SKR Företag, landsting, regioner och kommuner. Företaget erbjuder kompetens inom digitalisering och stödjer ägarnas verksamhetsutveckling. Surahammars kommun blev delägare 2017 äger fem aktier i Inera AB.

Kommuninvest

Kommuninvest i Sverige AB ägs och styrs genom Kommuninvest ekonomiska förening. Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ställning

För att förstå Surahammars resultat och ställning är det av stor vikt att få kännedom om de väsentligaste riskerna för kommunen och kommunkoncernen. Riskerna kan identifieras och placeras som omvärldsrisiker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

2.3.1 Omvärldsanalys

Vägen tillbaka mot normala nivåer är krokig och lång

Coronapandemin har dominerat den ekonomiska utvecklingen i världen under det senaste året och har i stort sett påverkat alla aktörer i ekonomin och även inneburit en utmaning för det finansiella systemet.

För att mildra pandemins effekter har regeringar, centralbanker och myndigheter världen över satt in stöd av olika slag vilket har gett stöd åt återhämtningen under året.

Uppgången i BNP det tredje kvartalet var betydligt större än väntat i flera länder, inte minst i Europa. Enligt statistik, från Riksbanken, ökade BNP med 4,3 procent tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet, arbetsmarknaden stabiliserades och resursutnyttjandet vände uppåt.

Under de sista månaderna av 2020 drabbades många länder av en andra våg av smittspridning och återigen infördes striktare restriktioner. Den ekonomiska återhämtning som hade påbörjats under sommaren bromsades upp och särskilt euroområdet drabbades av bakslag då BNP sjönk på nytt. Detta bakslag visar på den stora osäkerhet som den globala ekonomiska återhämtningen fortsatt står inför. Konjunkturutsikterna för både Sverige och omvärlden har reviderats ned och ekonomin väntas försvagas på nytt i närtid.

Samhällsutveckling

Svensk ekonomi påverkas av nedstängningen i andra länder

Svensk ekonomi påverkas i hög grad av pandemin och utvecklingen i omvärlden. Sverige har inte stängt ned samhället i lika hög omfattning som många andra länder, men påverkas ändå negativt av nedstängningen runt om i världen. Bland annat har exportföretag hämmats av problem i internationella leveranskedjor men också av en minskad efterfrågan i världsekonomin. Detta har medfört stora negativa effekter för svensk ekonomi som är beroende av utrikeshandel och då både import och export.

I Sveriges kommuner och regioners (SKR) oktoberrapport utgår de från ett samhällsekonomiskt scenario som vilar på ett antagande om att pandemin sakta men säkert ebbar ut under 2021 men att lågkonjunkturen håller i sig ända till 2024. Även om smittspridning, vårdbelastning och restriktioner skulle klinga av oväntat snabbt, finns det frågetecken kring vilka de långsiktiga globala effekterna blir av den stjärnsmäll som Corona har inneburit för världsekonomin.

En kombination av penning- och finanspolitik gör stödåtgärderna mer effektiva

När olika politikområden samverkar i krisen innebär det att stödåtgärderna sammantaget kompletterar varandra och på så sätt får ett mer effektivt genomslag på ekonomin. Efterfrågan i svensk ekonomi stötts med finanspolitik som kan ge mer träffsäkert stöd åt sektorer där pandemins negativa effekter blivit särskilt påtagliga.

De offentliga finanserna har varit starka och ränteläget lågt vilket gjort det möjligt med omfattande ekonomiskt-politiskt stöd under en lång tid för att föra ekonomin tillbaka mot ett mer normalt läge. Sedan pandemin bröt ut har Riksdagen fattat beslut om finanspolitiska åtgärder av historisk omfattning.

Riksbankens omfattande åtgärder skapar trygghet och visar att det kommer att finnas penningpolitiskt stöd så länge som det behövs, med lågt ränteläge och fungerande kreditförsörjning. I dessa osäkra tider är det viktigt att Riksbanken upprätthåller sin flexibilitet och förmåga att anpassa penningpolitiken efter skiftande behov.

Ny nedgång i svensk ekonomi, men hopp finns

Höstens nya våg av smittspridning och skärpta allmänna råd innebär att aktiviteten i vissa delar av ekonomin åter vänder nedåt. BNP väntas minska på nytt under det fjärde kvartalet och läget på arbetsmarknaden försämras ytterligare. I Riksbankens prognos antas BNP-tillväxten minska även första kvartalet nästa år innan den åter tar fart i både omvärlden och Sverige under andra kvartalet. Det dröjer till i slutet av nästa år innan BNP är på samma nivå som före krisen. Därefter antas återhämtningen fortsätta, ungefär i linje med den prognos Riksbanken tecknade i september.

På många håll har vaccinationer kommit i gång under början av 2021. Trots fortsatt osäkerhet är förutsättningarna för en uppgång i efterfrågan goda när smittspridningen och restriktionerna minskar. Efter inbromsningen under vintern väntas världsekonomin fortsätta återhämta sig.

Kommunernas ekonomi

2020 har varit ett omtumlande år som även gett oväntade avtryck i den kommunala ekonomin både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra.

Kommuner och regioner gick in i 2020 inställda på ett år med en ansträngd ekonomi, till följd av att konjunkturen försvagats kombinerat med ett högt demografiskt tryck.

Ingen kunde då förutspå den nu pågående pandemin, som fått stor påverkan på såväl verksamheten som de ekonomiska förutsättningarna. Kommunernas verksamheter har på rekordtid fått ställa om sitt sätt att leverera välfärd.

Omställning till distansundervisning i gymnasiet och vuxenutbildningen, öppna verksamheter som ställts in, inställda kulturevenemang, ekonomiska bekymmer hos föreningsliv som spiller över på kommunen, hög sjukfrånvaro och inte minst en ny vardag att hantera för äldre- och individ- och familjeomsorg – listan kan göras lång och allt har såväl kort- som långsiktiga ekonomiska effekter.

Pandemins påverkan på de kommunala verksamheterna har i SKR:s oktoberprognos analyserats och sammantaget är deras slutsats att verksamhetsvolymen förändrats marginellt under året.

Kommunerna har under året haft ett lägre demografiskt tryck än beräknat vilket främst förklaras med en betydande lägre invandring. Den relativt svaga skatteunderlagstillväxten 2020 räddades av statliga åtgärder och under året har statsbidragen varit rekordstora. Detta sammantaget har medfört att kommunerna ekonomi är betydligt bättre än förväntat och många kommer att redovisa stora överskott.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar ser förhållandevis goda ut även 2021, men stora riktade statsbidrag och en stor demografisk volymökning sker samtidigt, vilket ställer stora krav på kommunerna de närmaste åren.

Förutom trycket från demografin, framför allt det växande antalet äldre och yngre, måste kommunerna hantera konsekvenserna av att staten drar ned på sina resurser på ett sätt som övervältrar ansvaret till kommunerna.

Det här ställer större krav på hur resurserna ska fördelas i kommunen och det kommer krävas tuffa politiska beslut. För att undvika stora skattehöjningar kommer kommunerna få arbeta med effektiviseringar, nya arbetssätt och omprioriteringar. Även arbetet med att öka sysselsättningen i kommunen och inflyttningen bör vara ett prioriterat arbete då det leder till att öka skatteunderlaget.

Surahammars kommun har tagit höjd för ökade kostnader för planerade insatser men räknar också med kostnadsbesparingar som ett led i det effektivitetsarbete som bedrivs. Kommunen har en stor utmaning gällande sysselsättning och att få främst ungdomar ut i arbetslivet.

Ytterligare arbete pågår inom verksamheterna beträffande nya arbetssätt och hur olika processer kan digitaliseras, exempelvis kommer nyckelfri hemtjänst att införas under år 2021.

Kommunen har även redan under 2019 sett över kärnverksamheternas lokalbehov framöver för att möta de ökade demografiska trycket. Under hösten påbörjades bygget av ett nytt äldreboende i Surahammar och

planer för ytterligare ett i Virsbo tog fart. När det gäller skolan påbörjades reovering av en skola i Ramnäs och under året och där förskoleverksamheten flyttade in under andra veckan i mars 2021.

2.3.2 Befolkning och sysselsättning

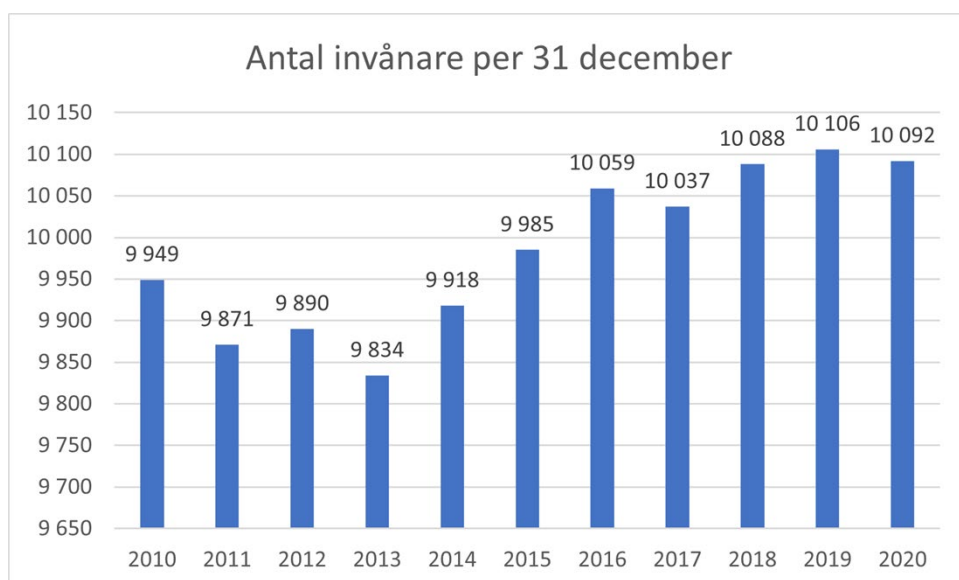
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning är antalet invånare i kommunen samt sysselsättningen.

Målsättningen för Surahammars kommun är att få en jämn befolkningstillväxt där kommunen kan fortsätta att erbjuda bra service till kommuninvånarna.

Befolkningsutvecklingen har stor betydelse för alla kommuner både gällande skatteunderlag och planering av de kommunala verksamheterna, där åldersfördelningen är den mest intressanta variabeln och där det visar sig hur efterfrågan kan se ut i de olika kommunala verksamheterna.

Det är även viktigt i den ekonomiska planeringen så att resurser flyttas från de grupper som minskar till de där ökningen sker.

Vid årsskiftet 2019/2020 hade kommunen 10 106 invånare och under år 2020 har antalet minskat med 18 personer vilket innebär en folkmängd på 10 092 invånare per 31 december 2020.

Arbetsmarknad

Pandemikrisen har slagit hårt mot branscher som hotell, restaurang och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Krisen skyndar också på strukturomvandlingen på arbetsmarknaden vilket leder till att vissa jobb inte kommer tillbaka.

Antalet inskrivna arbetslösa har ökat i takt och på bred front i spåren av pandemin och det gäller alla, oavsett kön, ålder, utbildning eller var någonstans man är född och år 2020 och 2021 beräknas arbetslöshetsnivåer på 9,4 respektive 11,0 procent. Det kan jämföras med 2019 då motsvarande siffra var 6,9.

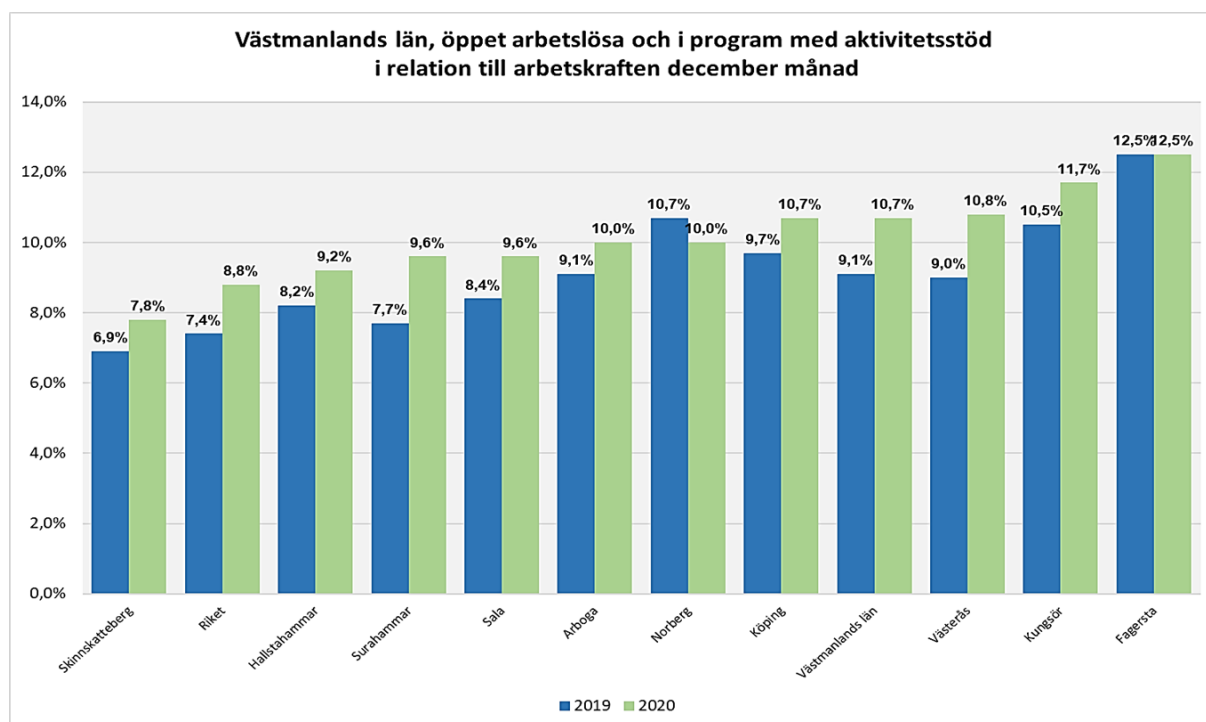
De stödåtgärder som regeringen har vidtagit bedöms dock ha dämpat ökningen av antalet arbetslösa och det har även visat sig att fler i befolkningen har börjat studera.

Läget blir tuffare jämfört med tidigare bedömningar och Arbetsförmedlingen har omfördelat resurser för att kunna hantera det stora antalet av nya arbetslösa.

Arbetsförmedlingen ser stora utmaningar på arbetsmarknaden

1. Ökad konkurrens om jobben medför svårare situation för fler
2. Risk för ökad obalans på arbetsmarknaden
3. Över 100 00 personer riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet
4. Ändrade förutsättningar att genomföra arbetsmarknadspolitiken

Arbetsförmedlingen har analyserat effekterna av pandemin på arbetsmarknaden och prognostiserat i sin arbetsmarknadsprognos att antal sysselsatta kommer att minska fram till andra halvåret 2021 för att sedan sakta börja vända uppåt.

Arbetslösheten totalt i Västmanland har ökat från 9,1% år 2019 till 10,7% år 2020, enligt Arbetsförmedlingens rapport.

Många arbetsgivare signalerar fortfarande att bristen på utbildad arbetskraft är stor men detta har inte varit ett stort problem då pandemin medfört att efterfrågan inte varit så stor som tidigare år. Trots det är en av de viktigaste utmaningarna gällande arbetskraft i Västmanland att motverka denna brist framöver.

I Surahammars kommun ökade antal arbetslösa och de i program med aktivitetsstöd under 2020 och hamnar på 9,6% i jämförelse med 2019 då motsvarande siffra var 7,7%.

Även tidigare år har det varit svårt för ungdomar 18-24 år att etablera sig på arbetsmarknaden. Denna situation har förvärrats under 2020 och stigit från 5,6% till 13,8%. Det här innebär stora utmaningar för Surahammars kommun och Arbetsmarknadsenheten i kommunen påbörjade ett flertal projekt både själva och

tillsammans med Arbetsförmedlingen i slutet av 2020 för att komma till rätta med situationen.

Mer positivt ser statistiken ut för arbetslösheten för utrikesfödda, där Surahammar trots ökning från 17,1% till 20,2%, ligger betydligt lägre än länet totalt där motsvarande siffra för 2020 är 25,2%. En förklaring är det fortsatta samarbetet som kommunens verksamheter utför för att hjälpa personer att komma ut i arbetslivet.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För att förstå Surahammars resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. Riskerna presenteras under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Omvärldsanalysen speglar hur yttre omständigheter kan påverka Surahammars kommun. Några av de faktorer som påverkar kommunen är konjunkturutvecklingen, utvecklingen på arbetsmarknaden, demografiska förändringar, reformer beslutade av riksdagen och andra statliga beslut, inflations- och löneutveckling samt ränteläget.

En risk för kommunen är att tillgänglig arbetskraft inte är tillräcklig för att försörja de för kommunen viktiga exportföretagen. En anledning till att det är svårt att locka till sig arbetskraft är brister på bostadsmarknaden. Om kommunen inte lyckas åtgärda dessa brister ökar risken för att företagen lägger produktion och utveckling på annan ort. I förlängningen kan en utflyttning leda till ökad arbetslöshet och ökande försörjningsstöd.

Samtidigt måste ett ökat bostadsbyggande, för att lösa ett akut problem, vägas mot att ett stort utbud av bostäder i en ekonomisk nedgång ökar risken för prisfall på bostadsmarknaden, vilket i sin tur kan leda till att bostadsinvesteringarna faller tillbaka ytterligare och att hushållen blir försiktigare i sina konsumtionsbeslut.

Surahammars kommun är känslig för utvecklingen i exportindustrin. En nedgång i exportindustrin, med effekter på alla företag i kommunen som är beroende av denna, kan leda till kraftigt ökad arbetslöshet i kommunen.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Det är viktigt att både rekrytera och behålla personal med kompetens. Kommunen måste även arbeta förebyggande så att sjukskrivningarna fortsätter att vara på en låg nivå.

Arbetet måste fortsätta med att satsa på nya tekniska lösningar, rationaliseringar, omställningar, friskvårds-satsningar och att ha en bra arbetsmiljö.

Samtidigt med problem med personalförsörjningen ökar vårdbehovet inom äldreomsorgen. Det har kommunen löst genom att under år 2020 påbörjat nybyggnation av ett boende i Surahammars tätort med 40 platser samt utbyggnad av det befintliga boendet för äldre i Virsbo med 8 platser.

Kommunens gatu- och vägverksamhet kräver mycket underhåll och risken är att mer av kommunens medel måste satsas på kärnverksamheterna i framtiden. Utifrån denna risk har kommunen planerat och genomfört stora satsningar de senaste två åren på gator och vägar.

De senaste åren har stora satsningar gjorts på grundskolan. Det viktigaste målet för satsningarna är att ge unga kommuninvånare bättre möjligheter till vidareutbildning och bättre förutsättningar för att läsa vidare och sedan etablera sig på arbetsmarknaden.

Finansiella risker

Den kommunala koncernen och kommunen är utsatta för olika typer av finansiella risker.

När det gäller kommunens påverkan av finansiella risker utgörs det främst av ränterisk, finansieringsrisk, pensionsförpliktelser samt risker i skatter och statsbidrag. Surahammarhus Förvaltnings AB och Surahammars Kommunalteknik AB har även risker då de har ränteswapar och derivat.

Ränterisk

Per den 31 december 2020 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 501,8 mkr och minskar med de årliga amorteringarna. Kommunen har fördelat sina lån med olika bindningstider för att minimera ränteriskerna.

Kommunens båda helägda dotterbolag har dokumenterade säkringar av bolagens räntebindning. Avtal om en så kallad ränteswap skyddar mot ränteförändringar. Genom säkringen erhåller bolagen en fast ränta.

Bolagen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid upptagande av lån till rörlig ränta. För dessa transaktioner tillämpas normalt säkringsredovisning.

Finansieringsrisk

Enligt kommunens nu gällande föreskrift för medelsförvaltning ska riskerna spridas genom en fördelning av kortfristiga och långfristiga lån med förfall olika år.

Pensionsförpliktelser

Kommunens skuld till arbetstagare och pensionstagare redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som skuld i balansräkningen. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa.

Kommunen följer RKR 10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 17 och 21

Skatteintäkter och statsbidrag

Det finns risker förknippade med reducerade skatteintäkter till följd av ökad arbetslöshet vid en konjunkturedgång, särskilt om den slår hårt mot exportindustrin, som är viktig för Surahammars kommun. Ännu större risk för kommunen är reduceringar i statsbidragen, då dessa är beroende av politiska beslut på nationell nivå och de är svåra att förutse.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomiskt resultat

Kommunen redovisar ett resultat på 36,6 miljoner kronor. Det innebär att kommunen har gått plus med 24,9 miljoner kronor mer än vad som var beräknat i budgeten. Nämndernas resultat visar på ett överskott mot budgeterat på 8,5 miljoner.

Från ett läge med en kraftig budgetavvikelse inom Barn och Bildning ser siffrorna betydligt bättre ut efter ett arbete som har utförts av rektorer och övriga medarbetare.

Corona pandemi

Under perioden mars fram till sommaren pågick ett intensivt stabsarbete med anledning av Corona pandemin och endast det nödvändigaste förvaltningsarbetet blev utfört. Ett fåtal möten ställdes in i början av pandemiutbrottet för att förhindra smittspridning. Möten ställdes sedan om till andra större lokaler i Folkets hus, möten kortades ned och ersättare ombads ej närvara om de inte skulle tjänstgöra. En projektgrupp är i gång gällande pandemin.

Surahammars kommun har vidtagit en rad åtgärder för att minska risken för smittspridning, bland annat stängdes de dagliga verksamheterna och de kommunala idrottshallarna samt att Suradagarna och andra kommunala evenemang ställdes in. Ett gediget arbete har även pågått för att få tag på all nödvändig skyddsutrustning.

Efter att Folkhälsomyndigheten gått ut med rekommendation i mars månad om att alla personer över 70 år ska begränsa sina sociala kontakter beslutade Surahammars kommun att hjälpa till med matinköp och leverans till de som inte hade någon hjälp för detta. FRG, Frivilliga Resursgruppen anlätades. Kommunen garanterade leverantörerna att betala in fakturorna för att sedan vidaredebitera dessa till personerna som fått matleverans.

Kommunhuset

Dialoger har skett med Länsstyrelsen gällande renovering av Kommunhuset och klartecken har getts för att starta upp ett arbete med att lösa arbetsmiljöproblemen kring ventilation och säkerhet. Upphandling och verkställighet beräknas under år 2021.

Utbyggnaden av Dynabackens serviceboende påbörjat

12 augusti, togs det första symboliska spadtaget för utbyggnaden av Dynabackens serviceboende. Inge Larsson, kommunpolitiker för Centerpartiet, höll tal och det bjöds även på fika.

Ny ÖP-plan, Översiktsplan

Arbete med att revidera Översiktsplan och Bostadsförsörjningsplansarbetet pågår 2020/2021.

Avsiktsförklaring

Avsiktsförklaringen mellan Surahammars kommunal teknik AB, Hallstahammars kommun och Mälarenergi AB blev helt klar under 2020 avseende bildandet av ett gemensamt driftbolag för VA. Inledande förhandlingar påbörjas under början av 2021

Höjd beslutad Va-taxan i Surahammars kommun

Eftersom verksamheten står inför kommande stora investeringar inom VA-området beslutade Kommunfullmäktige, att Va-taxan skulle höjas med 7% från och med 1 april 2020.

Värdering av fastighetsbestånd - Surahammarhus Förvaltnings AB

Surahammarhus Förvaltnings AB har gjort värdering av fastighetsbeståndet, både internt och anlitat en extern auktoriserad fastighetsvärderare för att stämma av marknadsvärdena. Det här medförde att bolaget justerat det bokförda värdet på tolv fastigheter. För sju har värdet skrivits ner med drygt 14 miljoner och för fem fastigheter har tidigare nedskrivningar återinförts till ett belopp av drygt 14 miljoner.

Fortsatt samarbete med IP Only gällande fiber

För att alla kommuninvånare, som vill ha fiber, ska kunna få det har det påbörjade samarbetet med IP Only fortsatt under 2021.

Kollektivtrafik

Kommunfullmäktige har under början av året fattat ett beslut om att lämna över kollektivtrafiken till Kollektivtrafikmyndigheten då nuvarande avtal går ut i augusti 2021. I december månad 2020 fattades ytterligare ett beslut om att den särskilda kollektivtrafiken skulle finnas kvar i kommunal regi och arbete med en upphandling påbörjades med omedelbar verkan och kommer förhoppningsvis att vara färdig under april månad 2021.

Renovering av Bäckhammarskolan

Då lokalbehov för skola och förskola blivit akut i Ramnäs påbörjades renoveringen av Bäckhammarskolan under året. Efter renoveringen kommer skola- och förskolan ha verksamhet men även föreningslivet kommer att ha tillgång till lokaler samt att ett bibliotek kommer att inrymmas i de nya lokalerna.

Surahammars Kommunalteknik

En förnyelseplan för ledningsnätet har satts och VA-ledningar i en gata har förnyats enligt planen. Bolaget har inlett en satsning på att kunna fjärravläsa kunders vattenmätare. Detta kommer att minska den manuella hanteringen med avläsning och kommer att förbättra kvaliteten och säkerheten gällande uppföljning och debitering av vatten samt spårning av vattenläckor.

VA-avgifterna höjdes med 7 procent från 1 april 2020.

Bolaget har fått ett nytt ägardirektiv vilket uppdaterat målen för verksamheten.

Surahammars hus AB

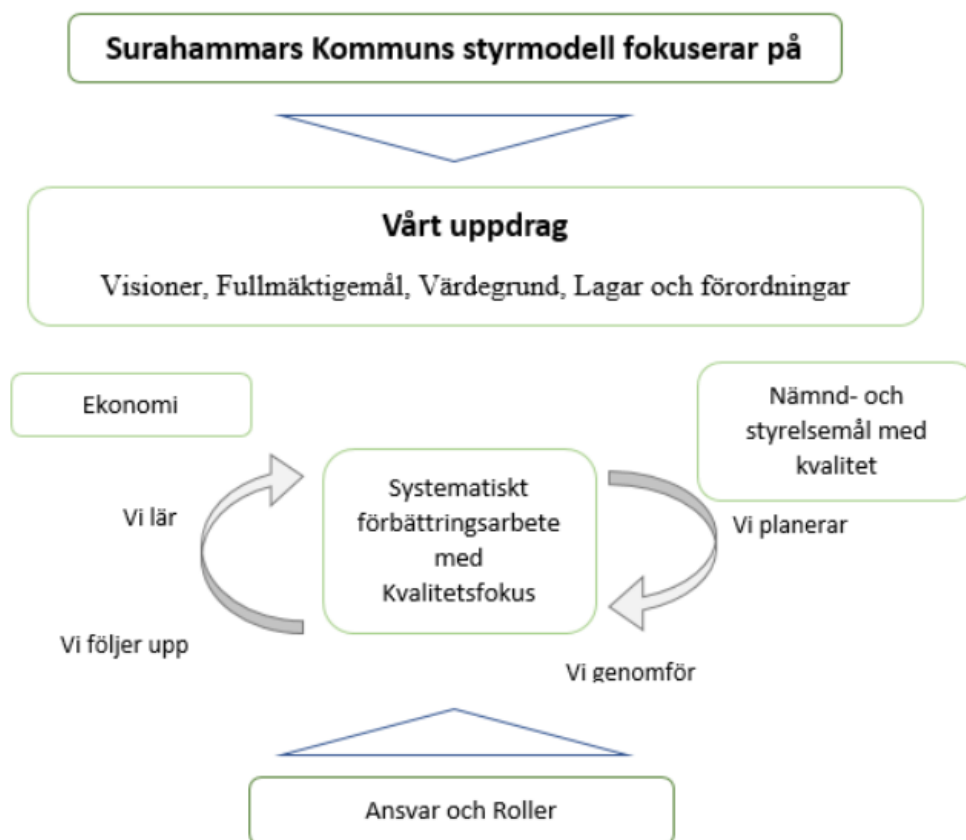
Under 2020 har bolaget genomfört en intern värdering av hela fastighetsbeståndet. För sex fastigheter har en extern värdering utförts av en auktoriserad fastighetsvärderare.

Bolaget har öppnat upp en digital bostadskö i mars månad.

Bolaget har fått ett nytt ägardirektiv för bolaget har medfört uppdaterade mål.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Styrmodell

Styrmodell och verksamhetssystem

Implementering av ny styrmodell och verksamhetssystemet Stratsys.

Kommunstyrelseförvaltningen har under året arbetat med att införa den nya styrmodellen i kommunen, se mer om införandet under avsnittet mål. Projektledare har drivit implementationen av ny styrmodell och för införandet av nytt verksamhetssystem Stratsys. Systemet hanterar bland annat verksamhetsplan med mål, uppföljningar och återrapporteringar samt internkontrollarbetet. Projektplanerna har efterlevts i stora drag förutom att pandemin medfört att stora utbildningstillfällen skjutits på framtid eller gjorts om till mindre träffar. Internkontroll- och verksamhetsmodulen i Stratsys är införd. En förenklad styrmodell är gjord enligt plan och utskickad. Arbetsgrupper för Stratsys med representanter från alla förvaltningar är under införande. Arbetet fortsätter under 2021 och aktivitet läggs in och följs upp i Stratsys.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ. Fullmäktiges ansvar är att styra kommunkoncernens verksamhet med utgångspunkt i gällande lagar, förordningar och annan statlig styrning.

Målstyrning

Utifrån de utvecklingsområden som identifierats med stöd av tjänstemännen formuleras en vision, målområden och övergripande resultatmål från fullmäktige som ska utgöra en grund för verksamhetens utvecklings- och förbättringsarbete. Fullmäktigemålen ska vara övergripande och hänga samman med visionen. Målen är strategiskt viktiga för mandatperioden och ska ge effekt på längre sikt. Målen förmedlas sedan som uppdrag till underliggande nivå.

Vision, målområden och övergripande mål fastslås av kommunfullmäktige vid varje ny mandatperiod. I november 2020 antogs den strategiska och ekonomiska planen för år 2021-2022 för att komma i fas med ny styrmodell.

I verksamhetsplaner och detaljbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram. Kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har samtliga lämnat in verksamhetsplaner /affärsplaner med detaljbudget för år 2021 i enlighet med ny styrmodell.

Målstyrningen utgår från att kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige beslutar också om prioriterade mål som är strategiskt viktiga för att nå framgång inom respektive fokusområde. Fullmäktigemål ska prioriteras vid fastställande av de ekonomiska ramarna.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgörs av ramar och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet.

Nämnderna tar i budgeten fram förslag till mål och ekonomiska ramar för den egna verksamheten. Kommunstyrelsen bereder nämndernas förslag och därefter fastställer kommunfullmäktige kommunens budget vilket är gjort enligt plan år 2020.

Uppföljningsprocessen

Under januari-mars pågick en sammanställning av bokslut och årsredovisning per 31 december föregående år, vilket redovisas till kommunfullmäktige under april månad. Årsredovisningen är en kommungemensam uppföljning av Budget och plan. I årsredovisningen rapporterades ekonomiskt bokslut.

Under året har det genomförts bokslutsprognoser. Dessa har meddelats kommunfullmäktige. Per den 31 augusti sammanställdes delårsrapport för styrelse, nämnder och bolag vilka meddelas kommunfullmäktige i oktober.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Under året har särskilda uppföljningar skett gällande Socialnämnden och Barn- och bildningsnämnden. Anledningen var ett befarade underskott, i samband med prognosen vid delårsbokslutet i båda nämnderna.

När det gäller de kommunala bolagen har beslut fattats om nya ägardirektiv som implementerats hos bolagen under 2020.

Kommunstyrelse, nämnder och bolagen har samtliga lämnat verksamhetsberättelser /redovisningar för år 2020.

Kommunfullmäktige
Rambudget, Delegationsordning, Ägardirektiv

Kommunstyrelsen

Styra, leda och samordna den kommunala koncernen.
Hålla uppsikt inom den kommunala koncernen och har övergripande ansvar för intern kontroll
Rapportera till Kommunfullmäktige

Kommunens nämnder

Styra, leda och samordna verksamheten
Mål för verksamhet och ekonomi
Upprätta nämnds plan
Internkontroll avseende verksamhet och ekonomi

Kommunens bolag

Styra, leda och samordna verksamheten
Mål för verksamhet och ekonomi
Upprätta affärsplan
Internkontroll avseende verksamhet och ekonomi

Rapportera till Kommunstyrelsen

Rapportera till Kommunstyrelsen

Organisation

En organisationsöversyn är utförd av revisionsbyrån KPMG vilket har presenteras för ledningsgrupp och förtroendevalda under hösten. Syftet är att kvalitetsutveckla en effektiv ledning efter de krav som ställs på en kommun. Under verksamhetsåret skedde en organisationsförändring i och med att Samhällsbyggnadsenheten tillsammans med Tekniska enheten bildade Samhällsbyggnadsförvaltningen. Arbetet pågår internt med att arbeta vidare med detta. Ansvar för skötsel av gata och park har tagits över i kommunal regi från extern entreprenör.

Ett politiskt beslut har fattats av Köping, Arboga, Kungsör och Surahammars politiker att genomföra en analys av förbundet VMKF. En översyn är presenterad och ett internt arbete pågår nu inom central administration.

Ny tf. skolchef tillträdde i maj 2020 efter en långvarig och svår rekrytering.

Samhällsbyggnadsenheten har under verksamhetsåret blivit sammanslaget med Tekniska enheten och bildat Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ärendehantering

Behov fanns även att kvalitetssäkra diarieföring, ärendehantering och posthantering i kommunen. Ett uppdrag gavs av kommunchef till tjänstemän och en konsult att starta ett projekt för driva detta kvalitetsarbete. Projektledare har under året utrett och gett förslag på åtgärder för ärende- och posthantering. I steg två ska arkivreglemente ses över. Förväntat resultat är en trygg, rättssäker och likvärdig hantering av diarieföring, registrering och posthantering inom alla kommunala verksamheter så att det kommer medborgare till nytta. Projektet kommer pågå till sommaren 2021. Beslut finns på övergripande riktlinjer inkommen och utgående post inkl. e-post. En handlingsplan för fler åtgärder har beslutats i kommunledningsgruppen. Arbetet kommer fortsätta under 2021.

Ekonomi

Ekonomiavdelningen har påbörjat arbetet med att uppdatera ekonomihandboken och nya finansiella mål har framtagits till Strategiska- och ekonomiska planen.

Barn och Bildning

Tydliga rutiner och ansökningsförfarande har tillkommit gällande fria skolvalet, skolskjuts samt modersmålsundervisning.

Påbörjat samarbete med socialtjänstens nämnd.

2.5.2 Kvalitet i verksamheten

Egenkontroller och internkontroller

Internkontroll ska vara en naturlig del i alla verksamheter och processer.

Internkontroll syftar till att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppfylls samt att säkerställa styrning, uppföljning och rapportering samt verksamhets- och kvalitetsutveckling i kombination med effektiv resursanvändning.

Målet med internkontrollplanen är i stort att kontrollera och säkerställa ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, att tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten sker samt kontrollera att tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer efterlevs. Utöver kontroll av verksamhet är målet även att arbetet ska bidra till utveckling och ökad kvalitet.

Internkontrollplanen utgörs av riskkartläggning, bedömning och planering för kontroller, ansvar och åtgärder som dokumenteras och rapporteras.

Surahammars kommuns internkontrollplan består dels av en kommunövergripande internkontrollplan med risker som alla nämnder/styrelser ska arbeta med, dels nämndspecifika internkontrollplaner med risker som är mer verksamhetsspecifika.

Uppföljning

Varje nämnd/bolagsstyrelse ska inför kommande år anta en plan för uppföljning och granskning av den interna kontrollen. I planen ska ingå de eventuella kommunövergripande kontrollområden som fastställts av kommunstyrelsen samt de verksamhetsspecifika kontrollområden som ska följas upp. Dokumenterad uppföljning av årlig internkontroll ska fastställas av nämnd/ bolagsstyrelse och översändas kommunstyrelsen. Beslutats i Kommunstyrelsen.

Under år 2020 har samtliga nämnder, styrelse och bolag lämnat internkontrollrapporter. Kommunstyrelsen har fattat beslut om internkontrollarbetet för år 2019 under 2020.

Klagomål och synpunkter

	Antal klagomål	Urval av synpunkter
Kommunstyrelsen		
<i>Bergslagspendeln</i>	258	inställda tåg
<i>Buslinje 514</i>	42	avsaknad av förstärkningsbussar till gymnasiet i Västerås
<i>Brukslinjen Virsbo-Ramnäs-Surahammar</i>	14	trångt när tågen inte fungerar
<i>Linje 9 i Virsbo</i>	14	saknar sommartrafik; dålig passning till/från sena tåg
<i>Servicelinjen</i>	9	långt gångavstånd, saknar tillgänglighet till COOP Surahammar
<i>Flextrafiken</i>	22	svårt få exakt önskad tid ibland
<i>Skolskjuts</i>	8	saknar hemresemöjlighet 13.15 från Surahammars skolor
<i>Särgymresor</i>	5	vill ha ensamåkning
<i>Färdtjänst</i>	6	rädsla för samåkning med sjukresor (Corona),
Socialförvaltningen		
<i>Korttidsverksamheten</i>		man får inte sina beslut verkställda av olika anledningar.
<i>Lex Sarah</i>	2	Felaktig journalföring
Barn- och bildningsförvaltningen		
		Bemötande från pedagoger vid sen inlämning av underlag för närvaro av barn/elever. Främst vid lov.
		Parkeringsplatser vid förskola/skola.
		Stora barn/elevgrupper.
		Upprörda vårdnadshavare över Corona samt de restriktioner som vi kommunicerat.
		Föreningslivet- pausande av verksamheter

2.6 Mål

2.6.1 Vision

Vision

- År 2040 är Surahammars kommun en tillgänglig, välmående, tillväxtdriven och utvecklande kommun som ökar i invånarantalet.

- Kommuninvånarna känner stolthet, gemenskap och trygghet och upplever att det är gott att leva, verka och bo i hela kommunen.

Goda levnadsvillkor

Det finns ett kvalitetssäkrat styrsystem

2020

KS styrelsemål: En kommungemensam styrprocess som leder till att alla förvaltningar och bolag arbetar på ett likvärdigt, effektivt sätt gällande verksamhetsplanering, mål-, budgetprocessen uppföljning- förbättringsprocessen samt återrapporteringsprocessen.

Kansliet har under året arbetat med att införa den nya styrmodellen i nämndernas och bolagens verksamheter på en övergripande nivå. Det har skett genom två olika projekt, projekten var att implementera ny styrmodell och Införa Stratsys verksamhetssystem. Nytt verksamhetssystem finns på plats som hanterar de flesta delar i styrmodellen gällande verksamhetsplan med mål, aktiviteter/uppdrag, uppföljningar och återrapporteringar samt internkontrollplan. Även de kommunala bolagen arbetar i systemet och återrapporterar där.

Det som även i gjort inom projektet införa ny styrmodell är att information om styrmodell till förtroendevalda per nämnd/beredning, Framtagande av strategisk plan som är antagen 2020-11-30 KF, Sammanträdeslistan är avstämd mot styrmodell och beslutad i varje nämnd. Års hjul är skapad i Excel är utskickad till ledningsgrupper och till nämnd sekreterare. Internkontrollreglemente är reviderat. En mejlgrupp har skapats för att delge information om Stratsys.

Kommentar: Målet bedöms vara uppnått gällande en kommungemensam styrprocess gällande teori och verktyg, dock kvarstår en del arbete med att utveckla arbetsprocessen.

Det finns bostäder för alla

2020

Surahammars hus

Efterfrågan på hyreslägenheter ökar ständigt vilket medför att kötiden blir längre. Vi har väntetid 8-10 år för s.k. boende 55+ samt 2-3 år för andra sökande.

Bostadskön statistik per 2021-02-09 visar:

* antal sökande 1 11 7 personer

* antal sökande som bor utanför Surahammars kommun 259 personer

Antalet uthyrningsenheter vid årets slut uppgick till 525 lägenheter samt 37 lokaler. Vakansgraden i bolagets bostadsbestånd vid årets slut var 4,4% (4,4%). I statistiken ingår 5st. (13) tillfälligt avställda lägenheter. Vakansgraden exkl. avställda lägenheter var 3,4% (1,3%).

TVå lokaler var lediga per sista december 2020.

Kommunen hyr 18 lägenheter från bolaget. Trycket från IFO på att få fler lägenheter är fortfarande stort.

Socialnämnden

Permanent bostäder har under 2020 fortsatt att omvandlas till korttidsboende. Inflödet av brukare har varit lägre pga. Covid-19 sedan mars 2020. I dagsläget finns ingen brist på bostäder förutom inom LSS och lägenheter med socialt kontrakt. En stor utmaning för Individ- och familjeomsorgen är den ökning av antalet vårdtygn i familjehem och institutioner som skett under 2020. Två nya äldreboenden planerar att vara färdigställda under år 2021. Boende för barn inom LSS behöver sjasättas under 2020.

Främja det finska språket och värna om finsk kultur

2020

Processledare för finsk förvaltning såg ett utökat behov av finstalande avlösare i hemmet för år 2020 vilket det inte blev på grund av rädsla för smitta för Covid-19. Processledare såg i planeringsarbete inför 2020 ett utökat behov av finstalande personal inom både äldreomsorg och skolverksamhet, men under året som gått har inget ytterligare behov lyfts till personalavdelningen. Vid rekrytering framgår att kommunen är ett finskt förvaltningsområde. Under 2020 har en handlingsplan för finsk förvaltning tagits fram och varit på remissrunda hos nämnderna, handlingsplanen kommer upp för beslut under år 2021.

Finskt förvaltnings samrådsgrupp i kommunen har tagit ett beslut om att införskaffa en Ye-tiTablet, världens största surfplatta som motsvarar en stor TV. I början av 2019 introducerade finska high tech-företaget Kuori Oy sin innovation. Genom att använda oss av digitala verktyg kan vi skapa en mer meningsfull vardag för våra äldre på kommunens särskilda boenden. Vi skapar möjligheter till rörelseglädje, social interaktion och delaktighet genom ny digital teknik. Alla dessa tre aspekter kan ha en positiv inverkan på individens psykiska och fysiska välmående.

En av de största fördelarna är att det blir lättare för personalen att planera mångsidiga personligt anpassade aktiviteter för äldre. Det blir hjälpmedel i vardagen och ett redskap för ökad rörelse och social interaktion. Projektet är förankrat i samrådsgruppen och ska nu införas i verksamheten genom personalen.

Samrådsgruppen har även tagit ett beslut om att införskaffa tre robotar till finstalande avdelningar i förskolorna i Ramnäs, Virsbo och Surahammar. Detta med anledning av att 2020 blev Barnkonvention en lag i Sverige. Lagen sätter barnens behov och rättigheter alltid i första hand och alla sammanhang. Utbildning i förskolan ska lägga grunden för barnets förståelse för olika språk och kultur, inklusive de Nationella minoritetsspråk och kultur. Surahammars kommun är ett finskt förvaltningsområde och ska bejaka Nationella minoriteternas rättighet för kultur, språk vare sig den är kulturspråk eller modersmål. Robotar gör så att man kan använda ord och meningar både på många olika språk, vilket stimulerar språkanvändningen för färger och siffror och byggnader med mera. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de Nationella minoriteternas språk och kultur.

God tillgänglighet

Det finns förutsättningar för en positiv ortsutveckling i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer

Det finns förutsättningar för en positiv ortsutveckling i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer

2020

Klagomålsstatistiken visar att kommuninvånare inte är så nöjda med tågtrafiken i de norra delarna av kommunen, vilket inte gynnar förutsättningar för en positiv ortutveckling där.

Det finns möjlighet att ansluta sig till fiber

2020

KF mål: Under år 2019 nå målet att alla medborgare i kommunen ska kunna ansluta sig till fiber om de vill. Bakgrunden är att år 2015 så antog kommunfullmäktige en ny bredbandsstrategi

Kommentar: År 2019 hade ca 71.2% tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s i Surahammars Kommun. Källa: Post- och telestyrelsen, PTS Bredbandskartläggning.

Kommentar: Målet är ännu ej uppnått, inga siffror har rapporterats in för år 2020

Utvecklad digitalisering inom kommunen

2020

KF Mål :Utveckla digitaliseringen inom kommunen

KS styrelsemål: En ny implementerad IT/Digitaliseringsstrategi som leder till effektivisering av kommunens arbetsprocesser och ökad tillgänglighet för kommuninvånarna.

Kommentar: Strategi för IT/digitalisering samt informationssäkerhet har inte upprättats som planerat under året som gått på grund av vaknat tjänst som ej tillsatts. Det bedömdes inte som lämpligt att starta upp en rekryteringsprocess under Covid-19 pandemin. Målet är ej uppnått under år 2020, att skapa en IT/Digitaliseringsstrategi finns med i målarbetet 2021.

Nytt kommunövergripande verksamhetssystem har införts som hanterar Verksamhetsplanering och internkontroller samt hanterar återrapporteringar.

Barn och bildnings nämndmål: Digitala läromedel

- digitala hjälpmedel är uppfyllt. Alla elever i behov av särskilt stöd har tillgång till egen enhet.

-digitala läromedel är uppfyllt men skulle kunna bli ännu bättre. I dagsläge har alla undervisande pedagoger samt fritidspedagoger datorer i sitt digitala arbete. Inom förskolans värld har man i verksamheterna tillgång till egna Ipads. Datorer skulle underlätta deras dokumentation samt arbete Målet är uppnått.

Socialnämnden

Kravspecifikation för nyckelfritt är framtagen och arbetet med att införa detta fortsätter.

Finsk förvaltning:

Inom finsk förvaltning har det införts ett flertal digitala lösningar för målgruppen.

God tillgänglighet inom förvaltningarna

2020

Detta var en internkontrollpunkt 2020. Utfallet blev:

Barn och bildningsförvaltning

Inga klagomål har inkommit till skolchef gällande brist på återkoppling av mejl.

Bygg Miljöförvaltningen

Ett fåtal klagomål har inkommit via mejl för besvarande.

Bygg- och Miljönämnden har uppsatta mål vad gäller handläggningstid för vissa tillsynsärenden. Målen har inte blivit tillgodosedda till fullo på grund av resursbrist.

Kommunstyrelseförvaltning

Inga klagomål har inkommit till kommunstyrelseförvaltningen gällande brist på återkoppling på kommunmejl.

Socialnämnden

Ingen information har inkommit från Socialnämnden angående internkontrollpunkten.

Kommentar: Finns inte tillräckligt med information för att klargöra om målet är fullt uppnått.

God tillväxt

Skolorna är bland de bästa i landet och förskolorna håller högsta kvalitet

Skolorna är bland de bästa i landet och förskolorna håller högsta kvalitet

2020

Barn och bildningsförvaltning

Inom varje skola i Surahammars kommun utförs enkäter där eleverna svarar på sin upplevda situation av trygghet och studiero. Enkäten utförs i november månad. Respektive rektor följer sedan upp resultaten och arbetar fram en plan för att bibehålla goda resultat eller sträva mot bättre resultat. Lektionsbesök genomförs av rektor under oktober-december.

Skolorna och förskolorna håller hög kvalitet, mätverktyg eller enkät ska framarbetas för förskolans del.

Alla elever ska uppleva trygghet och studiero i skolan

Resultaten visar att vi fortsättningsvis behöver arbeta med trygghet och studiero. Procenten är relativt hög men eftersom målet är att ligga på 100% är vi inte i mål. Svarefrekvensen bör även förbättras om rättvisa mätningar ska utföras.

Att elever får betyget A-C

Att elever får betyget A-C -Måluppfyllelse gällande nämndmålet A-C 40%.

Hammarskolan och viss del Tuppkärrsskolan är de som uppnår målen, Bäckhammar och Virsboskolan behöver se över sina resultat och analysera samt arbeta vidare för att nå 40%. För att förbereda alla elever inför gymnasiet finns behov av att analysera procentsatsen på f, varför de sätts och inom vilka ämnen? Varför når vi inte fler A? Undervisar skolorna inte på A nivå?

Enligt Skolverkets analys har elever som invandrat till Sverige sent svårare att uppnå kunskapskraven än andra elever. Det gäller även elever vars föräldrar har kort utbildning. Föräldrarnas bakgrund har också betydelse för hur eleverna presterar. Det behöver också utredas i Surahammar.

Det finns en god markberedskap för företag och kommuninvånare

Det finns ett fåtal byggklara tomter för avyttring spridda i hela kommunen. Det finns också detaljplane-erade områden färdiga att exploatera. Arbetsprocessen behöver utvecklas vilket finns med i målarbetet för 2021.

Det finns en positiv arbetsmarknadsutveckling

2020

I Surahammars kommun ökade antal arbetslösa och de i program med aktivitetsstöd under 2020 och hamnar på 9,6% i jämförelse med 2019 då motsvarande siffra var 7,7%.

Även tidigare år har det varit svårt för ungdomar 18-24 år att etablera sig på arbetsmarknaden. Denna situation har förvärrats under 2020 och stigit från 5,6% till 13,8%. Det här innebär stora utmaningar för Surahammars kommun och Arbetsmarknadsenheten i kommunen påbörjade ett flertal projekt både själva och tillsammans med Arbetsförmedlingen i slutet av 2020 för att komma till rätta med situationen.

Mer positivt ser statistiken ut för arbetslösheten för utrikesfödda, där Surahammar trots ökning från 17,1% till 20,2%, ligger betydligt lägre än länet totalt där motsvarande siffra för 2020 är 25,2%.

Under 2020 har Arbetsförmedlingens verksamhet fortsatt varit under stor förändring vilket gör att det uppstått en del frågor hur samverkan ska se ut framöver. Under 2020 påbörjades framtagandet av ett samverkansavtal med Arbetsförmedlingen med fokus på lokala jobbspår och samverkan med ungdomar. Förslag på avtal kommer att finnas för beslut under våren 2021. Vi kunde genom statligt stöd under sensommaren/hösten erbjuda 16 ungdomar tillhörande KAA – kommunens aktivitetsansvar ett jobb varav 8 tackade ja.

Arbetscenter har genom ett antal anställningar gjort att försörjningsstödet minskat då de nu har en egen försörjning. Flera personer har också börjat med arbetsträning.

Underlätta för befintliga företag inom kommunen att verka, expandera och utvecklas

2020

Enkät svar beträffande kommunens upplevda företagsklimat betygsätts bättre än förra året utav våra företagare.

Resultatet visar att vi hoppar upp från ett betyg på 2,83 till 3,16 på en sex gradig skala, där 1 är dåligt och 6 utmärkt.

Mål utifrån näringslivsstrategin 2014-2020

Mål: Snabb kommunal service

Kommunen ska årligen ligga över 80 i NKI/Insikt2 – Ej uppnått, 76 år 2019.

Mål: Ökad dialog mellan företagare, politiker & tjänstemän

- År 2020 ska vi ligga bland de 100 bästa i Svenskt näringslivs ranking – Ej uppnått 2012, plats 199.

Mål: Ökad förändringsvilja

- -År 2020 ska 600 företag vara etablerade i Surahammars kommun – Ej uppnått, 519st. 2021-01-11
- År 2020 ska andelen nyregistrerade företag i Surahammars kommun ligga över länets genomsnitt för nyregistrerade företag. - Ej uppnått, andelen ny företagsamma under 2019 var 39 st.,
- Fram till år 2020 genomföra minst fem större projekt som har fokus på utvecklingsinriktat lärande. – Oklart och svårt att följa upp.

Företagsklimatet och rankingen

I Svenskt Näringslivs årliga ranking hamnade kommunen år 2020 på plats 199, vilket är en förbättring med 79 placeringar och det bästa resultatet på 4 år. I samtliga mätbara delfrågor i enkäten och rankingen förbättrar kommunens sig, förutom i frågan om ”Entreprenader”.

KS styrelsemål: Mål: En reviderad och förankrad näringslivsstrategi som leder till att företagare upplever att det är lätt att verka och bo i kommunen.

Kommentar: I början på år 2020 arrangerades en sammankomst med syfte att tillsammans med näringslivet ta fram de viktigaste aspekterna som vi behöver ha med i en framtida näringslivsstrategi. Mötet fick en annan vändning än förväntat och samtliga medverkande företag och företagare uttryckte att vi i den kommunala organisationen skulle fokusera på att få basfunktionerna att fungera innan framtagande av en ny strategi. Arbetet bestämdes då att lägga på is, även med anledning att Region Västmanland under år 2021 kommer att anta en ny näringslivsstrategi för hela länet. Målet är ej uppnått under år 2020, att revidera näringslivsstrategin finns med i målarbetet 2021

God förvaltning

Den löpande verksamheten ska visa på ett positivt resultat

2020

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat med 36,6 mkr vilket medför en soliditet på 36,%. Målet är väl uppfyllt.

Nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel

2020

Målet har inte uppnåtts 2020. Trots detta har årets investeringar finansierats fullt ut med egna medel, inga lån har upptagits.

Återbetalning av låneskulden

2020

Detta mål är inte uppnått då kommunen amorterat enligt tidigare amorteringsplan. I kommande mål för god förvaltning är detta mål borttaget.

God arbetsgivare

Medarbetare upplever kommunen som en bra arbetsplats

2020

Alla Enheterna har arbetat med medarbetarundersökningen under 2020. Svarsfrekvensen är fortfarande låg 63%. Resultatet visar att man trivs bra på sitt arbete och att man kan vara med och påverka i sitt arbete men fortfarande vill man inte riktigt rekommendera Surahammar kommun som arbetsgivare, vilket blir även arbetsuppgift att arbeta med under 2021 för samtliga enheter

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska god ekonomisk hushållning präglas i hela den kommunala koncernen. Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra ”rätt saker” utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden vilket leder till krav på långsiktig planering.

Det vill säga väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot behoven på längre sikt. Förbrukas det mer pengar än vad som kommer in ett år innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer som måste betala för denna överkonsumtion.

Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation anges en tydlig ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling i samband med att kommunfullmäktige, varje år i samband med budget, fastställer finansiella mål. Dessa ligger sedan till grund för uppföljning och värdering av kommunens ekonomiska hushållning nästkommande år.

Uppföljning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Inom ekonomi fokuserar fullmäktiges styrning på nedanstående finansiella mål och riktlinjer. De är utformade så att de dels ska visa åt vilket håll kommunen är på väg dels situationen vid ett speciellt tillfälle.

1. Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
2. Nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel
3. Säkerställande av pensionsskuldutbetalningen ska ske
4. Återbetalning av låneskulden

Mål 1 - Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat	Mål	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Resultatutveckling (tkr)	Positiv	28 626	8 636	21 576	36 597
Nettoresultatandel av skatteintäkter	>2%	5,1%	1,5%	3,6%	6,1%
Nettokostnadsandel totalt exkl. finans	96%	94,3%	98,7%	96,2%	93,6%
Nettokostnadsandel totalt inkl. finans	98%	94,9%	98,5%	96,4%	93,9%
Soliditet	Positiv	31,4%	31,6%	34,6%	36,2%

Mål 1 - Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat

I budgeten för år 2020 beslutades att den löpande verksamheten skulle uppvisa ett positivt resultat med 11 700 tkr vid årets slut. Detta mål uppnåddes då kommunens redovisade resultat för år 2020 fastställs till 36 597 tkr. Bidragande orsaker till att ett större positivt resultat har uppstått är den milda och snöfattiga vintern, som medfört att budgeterade kostnader inte har förbrukats gällande el och snöskottning. Endast nödvändigt underhåll på fastigheter har kunnat utföras då det under hela året varit restriktioner på grund av pandemin. Ytterligare en faktor som bidrog till det högre resultatet är att avskrivningarna blev betydligt lägre än budgeterat och att kommunen erhållit ersättning för sjukfrånvaro från Försäkringskassan under året.

För att hantera den allmänna kostnadsutvecklingen och investeringsbehoven beslutades i budget för 2020 om resultatkrav på den skattefinansierade verksamheten på 2 procent av skatter och generella bidrag. Målet är uppnått och resultatkravet visar 6,1 procent.

Omvänt innebär resultatmålet på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag inte ska överstiga 98 procent. Målet är uppfyllt.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och generella bidrag exkl. finans uppgår till 93,6 procent och även de målet är därmed uppfyllt

Beaktar man nettokostnadsandelen inklusive finans, 93,9 procent, har målet uppnåtts då detta inte ska överstiga 98%.

Målet gällande soliditet är att den ska vara positiv. För år 2020 uppfylls detta mål då soliditeten ökat och hamnar på 36,2 procent.

Mål 2 - Nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel

Självfinansiering årets investeringar	>100%	311,4%	80,8%	67,9%	50,8%
Årets nettoinvesteringar / planenliga avskrivningar	100-102%	73,6%	179,0%	311,9%	558,9%

Mål 2 som gäller självfinansiering av årets investeringar har ej uppnått.

Under året har flera större fastighetsinvesteringar pågått vilket har medfört att målet att finansiera nyinvesteringar fullt ut med skattemedel inte uppnåtts år 2020. Positivt har varit att inga lån har tagits för att finansiera investeringarna.

Målet gällande pensionsskuld (nr 3) går inte att redovisa och analysera eftersom ingen placering ännu skett för att försäkra pensionsskulsåterbetalningen.

Mål 4 - Återbetalning av låneskulden

Amortering ska göras med	50% av årets resultat	11,1%	94,7%	14,1%	8,6%
--------------------------	-----------------------	-------	-------	-------	------

Mål 4 - Återbetalning av låneskulden

Under året har amorteringar gjorts med 3,1 mkr vilket inte uppnår 50 procent av resultatet. Surahammars kommun har valt att inte göra extra amorteringar under året.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Den sammanlagda bedömningen är att Surahammars kommun uppnådde en god ekonomisk hushållning i förhållande till fullmäktiges mål. Huvudsakligen grundas bedömningen på det positiva resultatet, ökningen av soliditeten samt att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. I bedömningen ingår även de politiska ambitionerna att finansiera nytillkomna investeringar med egna medel.

Under år 2020 har nya finansiella mål beslutats av Kommunfullmäktige, som kommer att gälla från och med budget 2021 plan 2022-2023.

2.7.1 Finansiell analys av Surahammars Kommun

Finansiell analys av Surahammars kommun

Surahammars kommun redovisar för perioden ett positivt resultat med 36,6 mkr exklusive välfärdspengarna som kommunen erhöll av staten under året. I samband med bokslutet förra året, uppgick periodens resultat till 21,6 mkr. Bidragande orsaker är att planerat fastighetsunderhåll inte har varit möjligt att utföra på grund av pandemin samtidigt som kostnaderna varit låga för el och snöskottning då vintern varit mild år 2020. Under året har Surahammars kommun haft lägre hyreskostnader då flera förskoleavdelningar flyttats till egna lokaler och inte fortsatt extern lokalyrning.

Kommunen har haft betydligt högre sjukfrånvarokostnader än år 2019 och fler vikarier har behövts inom framför allt vård- och omsorg, men kommunen har även fått kompensation från staten för detta. Så sammanfattningsvis är det svårt att utläsa hur detta påverkat kommunens resultat år 2020.

2.7.2 Modell för finansiell analys

Finansiell profil för Surahammars kommun

Surahammar deltar i en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket de senaste tre åren. Jämförelsen har utförts av Kommunforskning i Västsverige (KFi) och har en viss eftersläpning gällande år så vid bokslut 2020 redovisas analysen baserat på 2019.

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv och analysen speglar kommunernas finansiella status.

De nyckeltal som använts är skattesatsen, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgraden av investeringar., vilket innebär att kommunen redovisar en femma för ett nyckeltal har man det starkaste värdet jämfört med andra men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning.

Surahammar 2019

Enligt KFi har Surahammar ett ganska ansträngt finansiellt läge och de goda resultatnivåerna de senaste åren måste bibehållas. Resultatnivån bör fortsättningsvis ligga på minst 2,5% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade investeringar och framtida utmaningar.

Det är av största vikt att Surahammar, om det är möjligt, inte försvagar sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Vi vet också att Coronakrisen kommer påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för t ex försörjningsstöd. Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Utvärderingen av Surahammars kommuns finansiella ställning utgår från kontroll över den finansiella utvecklingen. En analys görs av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap, betalningskapacitet samt av riskförhållanden där nämndernas budgetföljsamhet tillsammans med de fyra finansiella aspekterna, resultat, kapacitet, risk och kontroll utgör grund.

För att göra denna analys används en speciell analysmetod, RK-modellen, som har utvecklats av Kommunforskning i Västsverige, där de fyra finansiella aspekterna ingår. Genom att använda denna analysmetod är målsättningen att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem för att kunna utvärdera om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i Kommunallagen.

Finansiella resultatet

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader över året och över tiden?

Kapacitetsutvecklingen

Vilken kapacitet eller förmåga har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Ju svagare

kapacitet desto sämre förmåga att klara av framtida ekonomiska problem

Risikförhållanden

Finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Här analyseras kommunens pensionsskuld och finansiella åtaganden

Kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

2.7.3 Resultat

Resultat

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

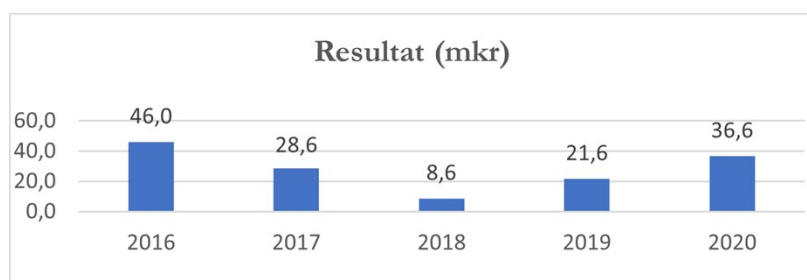
Resultatet måste vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet dels täcka kommande pensionsutbetalningar. Det bör även finnas en marginal som klarar oförutsedda påfrestningar och för att kunna finansiera investeringar. Här beskrivs årets resultat, hur kostnader och intäkter utvecklats och vilken balans finns mellan dem. Även kommunens investeringar redovisas.

Den kommunala koncernens resultat har varit positivt under många år och det genomsnittliga resultatet de senaste fem åren uppgår till 29,2 mkr. För år 2020 uppgår resultatet till 39,2, vilket är en förbättring med 18 mkr från föregående år.

Årets resultat	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunen	36,6	21,6	8,6	28,6	46
Koncernbolagen	2,6	0,2	1,1	1	0,4
Koncernen	39,2	21,8	9,7	29,6	46,4

Största bidragande orsaken till att det totala resultatet i koncernbolagen uppvisar 2,4 miljoner bättre än fjolåret är att intäkterna blivit högre i båda bolagen.

För kommunen redovisas årets resultat till 36,6 miljoner och det är en förbättring med 15,0 miljoner från samma period föregående år. Det tjugonde året i rad som kommunen uppvisar ett positivt resultat

För år 2020 är de statliga medlen som kommunen erhållit för sjuklönekostnader i samband med Corona-19, medräknade och uppgår till 7,0 mkr.

Staten har även betalat ut extra tillskott för välfärden till kommuner och regioner. För Surahammars del är det totalt 18,3 mkr kronor, vilket inte ingår i årets resultat.

Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammantaget överskott.

De överskott som skapats medför större handlingsfrihet och att kommunen nu har möjlighet till en mer långsiktig planering.

Det positiva resultatet medför att det finansiella målet på 2 procent av skatteintäkter och bidrag har uppnåtts för året.

Olika kostnaders andel av skatteintäkter och generella bidrag

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Viktigt är då att analysera hur stor andel olika typer av återkommande löpande kostnader tar i anspråk av skatteintäkter och kommunal utjämning. På lång sikt krävs det att medel finns kvar för att finansiera nettoinvesteringar och för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar. Surahammars kommuns mål är 2 procent eller omvänt en nettokostnadsandel på 98 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen är kommunens dominerande inkomstkälla och är beroende av skattesatsens nivå och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster.

Alla kommuner är genom inkomstutjämningen garanterade 115 procent av medelskattekraften, vilket innebär att staten skjuter till mellanskillnaden i inkomstutjämningsbidrag.

Surahammars kommun har under 2020 fått 120,6 mkr i inkomstutjämningsbidrag vilket är en ökning med 7,7 mkr jämfört med perioden 2019. En detaljerad förteckning över skatteintäkter och generella statsbidrag finns i not 4 och 5.

Under år 2020 ha kommuner och regioner erhållit ytterligare statliga bidrag, som De extra tillskotten från staten gällande välfärd som utlovades under Corona-19 har betalats ut till kommunerna, där Surahammar erhöll totalt 18,3 mkr.

Intäkter och kostnader i kommunen

Intäkterna ska bekosta den kommunala verksamhet som politiker vill bedriva och en grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkter, statsbidrag och kommunal utjämning.

Under år 2020 är det svårt att analysera verksamheternas intäkter och kostnader. Anledningen är att kommunen har haft både högre kostnader för skyddskläder och personal, samtidigt som kommunen har haft möjlighet att återsöka medel från staten för dessa kostnader.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har ökat med 9,0 mkr kronor i jämförelse med bokslutet år. Bidragande orsaker till de högre intäkterna är att kommunen erhållit mer intäkter i form av taxor och avgifter samt att ersättningen för sjuklönekostnader återfinns under intäktssidan år 2020, vilket även genererat i mer sjuklönekostnader. En annan bidragande orsak till ökningen är hemsjukvården, där kommunen utför tjänsterna och sedan debiterar Regionen, då ansvaret ligger på den sistnämnda huvudmannen.

De finansiella intäkterna ligger på 6,3 mkr vilket är något mindre än år 2019 (6,7 mkr).

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten under perioden har ökat från -649,3, till -652,0 vid 2020 års bokslut. En bidragande orsak är att kostnader, som kan kopplas ihop med Corona-19 har ökat rejält. Det gäller både kostnader för personal, skyddskläder och andra förebyggande varor som exempelvis handsprit. Utöver dessa kostnader har även kostnader för placeringar i familjehem och på institution ökat under året.

De stora kostnadsökningarna återfinns inom de två stora nämnderna, Barn- och bildning samt Socialnämnden och härrör främst till personalkostnader, placeringskostnader samt höga kostnader för skolskjutor.

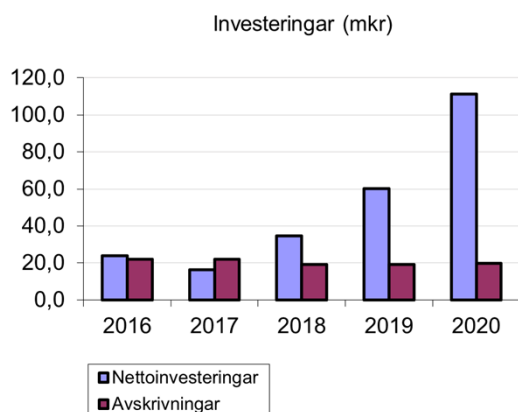
De finansiella kostnaderna ligger på 8,6 mkr vilket är högre än vid bokslutet 2019 (7,8 mkr). Anledningen är att räntorna gått upp något under året och de minusräntor, som tidigare varit i samhället inte återfinns år 2020.

Investeringar och självfinansieringsgrad

Koncernens investeringar under år 2020 uppgick till 131,3 miljoner där största delen är byggnadsinvesteringar som kommunen påbörjat.

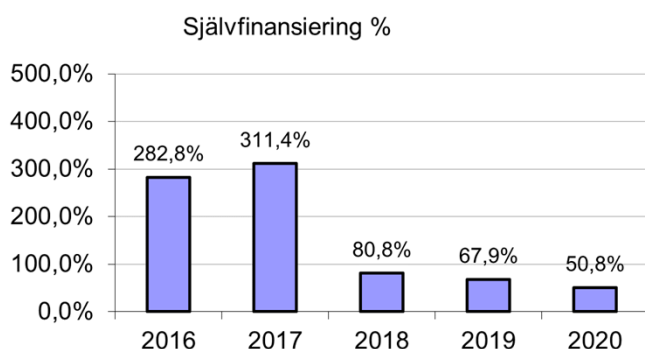
År 2020 får betraktas som ett år med ett högt investeringsutfall.

Surahammars kommuns investeringsvolym uppgick till 111,2 mkr under 2020. Detta är en volym som är avsevärt högre än föregående år (60,2 mkr).

Enligt fullmäktiges andra finansiella mål ska kommunens investeringar vara självfinansierade.

Självfinansieringsgraden visar hur stor del av investeringarna som kan finansieras med internt tillförda medel, det vill säga summan av årets resultat och avskrivningar i relation till nettoinvesteringar. Självfinansieringsgraden av investeringar uppgår till 50,8 procent för år 2020 procent och motsvarande siffra föregående år var 67,9 procent. Anledningen är att många stora bygginvesteringar färdigställts eller påbörjats under år 2020 och finansierats med egna medel.

2.7.4 Risk och kontroll

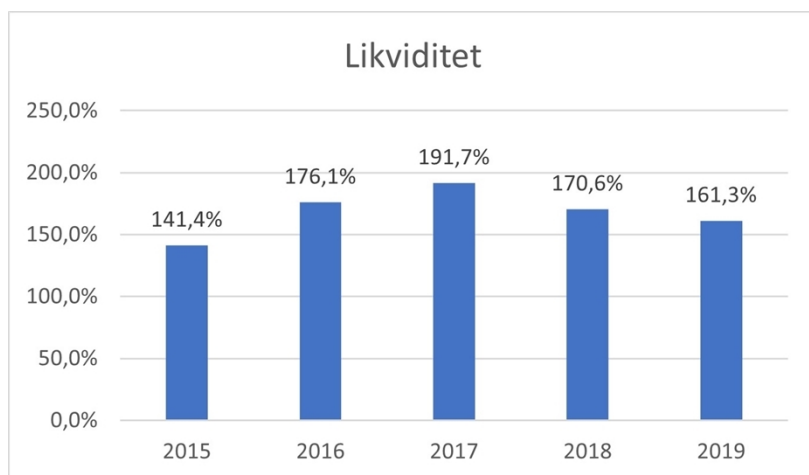
Med risk avses sådana åtaganden eller förhållanden som kan innebära negativa konsekvenser för framtiden. De mått som redovisas är likviditet, soliditet, låneskuld, pensionsskuld och borgensåtaganden.

Med kontroll avses förmågan att styra och kontrollera verksamheten. I den finansiella analysen beskrivs detta genom att se på budgetföljsamheten och respektive nämnds avvikelser mot budget och hur utfallen stämmer med tidigare prognoser under året.

Likviditet

Likviditet ur ett riskperspektiv

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likvid.

Likviditeten visar betalningsredskap på kort tid. Om måttet överstiger 100 procent innebär det att de likvida medlen är högre än de kortfristiga skulderna och räcker till att betala de skulder som förfaller inom den närmste tiden. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

De likvida medlen gällande kommunen har minskat under året och vid periodens slut uppgick de till 131,1 mkr. Motsvarande siffra var 159,7 mkr för samma period år 2019.

Trots att kommunen haft stora bygginvesteringar, som finansierats med egna medel är kassalikviditeten god och den ligger på en betryggande nivå vilket innebär att kommunen på kort- och medellång sikt har god kapacitet för att möta betalningstoppar.

Soliditet

Kapacitet

En viktig parameter för att avläsa den långsiktiga kapaciteten är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet vilket måttet soliditet visar

Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten redovisas både inkluderat och exkluderat den pensionsskuld som ligger utanför balansräkningen.

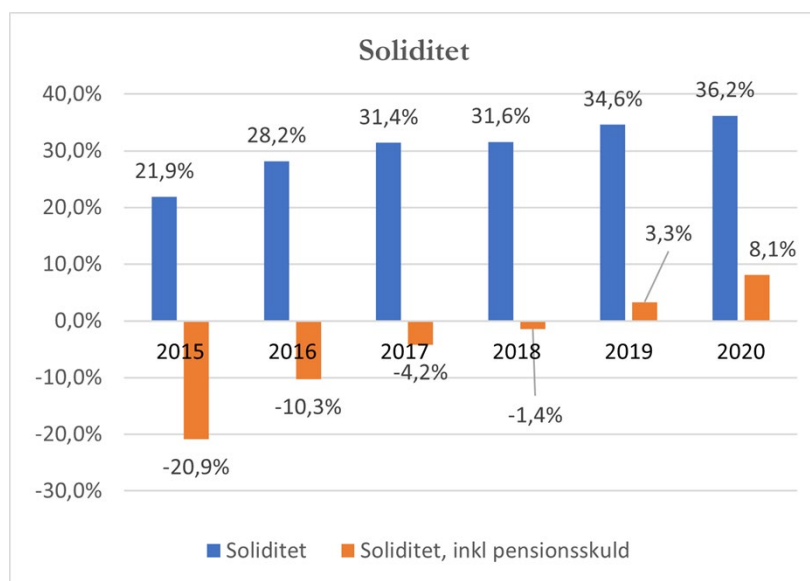
Från och med 1998 redovisas tidigare intjänad pensionsskuld som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och enbart ny intjänad pensionsskuld bokförs som avsättning i balansräkningen.

Förändringen i detta finansiella mått är beroende av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar samt det ekonomiska resultatet och ju högre soliditeten är desto mindre är kommunens låneskuldsandel.

Koncernens soliditet uppgår till 23,9 procent vilket är en förbättring med 2,2 procentenheter jämfört med föregående år. Det finns en tendens till förbättrad soliditet vilket är mycket positivt.

Soliditet	2020	2019	2018	2017	2016
Koncernen % exkl. pensionsskuld	23,9	21,7	19,6	18,7	15,9
Kommunen % exkl. pensionsskuld	36,2	34,6	31,6	31,4	28,2
Koncernen % inkl. pensionsskuld	4,0	0,3	-3,0	-5,4	-9,5
Kommunen % inkl. pensionsskuld	8,1	3,3	-1,4	-4,2	-10,3

Kommunen har gjort goda resultat de senaste åren vilket har medfört att kommunens soliditet stadigt förbättrats. Vid periodens slut uppgår Surahammars soliditet till 36,2 procent, inkluderar ansvarsförbindelsen uppgår nyckeltalet till 8,1 procent. Förbättring är betydande, framför allt inklusive ansvarsförbindelsen, då motsvarande siffror vid förra bokslutet uppgick till 34,6 resp. 3,3 procent.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period bibehålls och utvecklas i en positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att skuldsättningsgraden och därigenom ökar det finansiella handlingsutrymmet i framtiden.

Kommunalskatten

Kommunalskatten är den viktigaste inkomstkällan för kommunen och är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap. Låg skattesats innebär potential att stärka intäktsidan genom ökat skatteuttag. Surahammars skattesats har varit oförändrad de senaste fem åren.

Kommunalskatt, procent

	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunen	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31
Landstinget	10,88	10,88	10,88	10,88	10,88
TOTALT	33,19	33,19	33,19	33,19	33,19

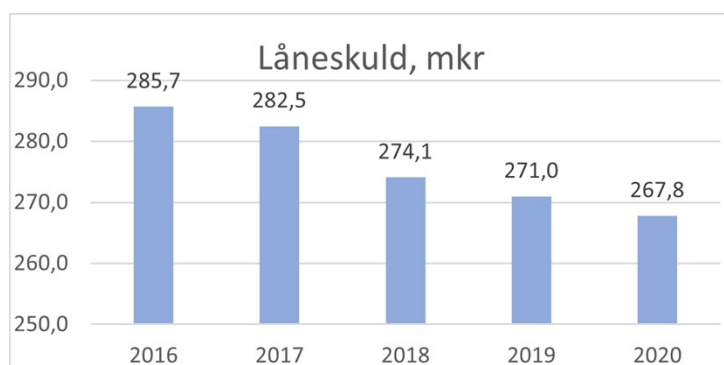
Låneskuld

Den långfristiga skulden för kommunens koncern uppgick till 501,8 miljoner och har stadigt gått ner i takt med att amorteringar gjorts.

Koncernen, låneskuld	2020	2019	2018	2017	2016
Låneskuld till kreditinstitut	501,8	578,8	582,4	595,7	590,9

Inför 2020 fattade fullmäktige beslut om att ingen nyupplåning skulle göras under året för den kommunala verksamheten. Under perioden har detta uppfyllts.

Under 2020 har löpande amorteringar gjorts i kommunen med 3,2 mkr och låneskulden har minskat från 271,0 mkr den 31 december 2019 till 267,8 mkr den 31 december 2020.

Det är viktigt att kommunen har en bra balans mellan fasta och rörliga lån för att minimera risk och för Surahammars del löper 157,3 mkr (58,7 procent) i dagsläget med rörlig ränta.

Den genomsnittliga räntan på lånen har varit 0,72 procent, detta i jämförelse med samma period 2019 då den genomsnittliga räntan var 0,59 procent.

Genomsnittlig räntebindning i procent

Tidsperiod	0–1 år	1–2 år	2–3 år	4–5 år	5–6 år	Total
Räntebindning	30,7	37,5	0,0	10,4	21,4	100,0

Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta eftersom skulden skall finnas under många kommande år.

Kommunens skuld till arbetstagare och pensionstagare redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som skuld i balansräkningen. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Kommunen följer RKRR10 gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 17 och 21.

I kommunens finansiella mål och riktlinjer finns som mål att utbetalningarna för denna skuld ska säkerställas, när ekonomin så tillåter, genom att avsätta pengar (placeringar) eller lösa in delar av ålderskollektivet (partiell inlösen) för att minska utbetalningarna framöver.

Den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse är ofinansierad, då den finns utanför balansräkningen. Vid årsskiftet uppgår Surahammars kommuns ansvarsförbindelse till 211,8 mkr, vilken är en liten ökning från årsskiftet 2019 (210,0). Enligt KPA har justeringar i RIPS 19 gett effekter på ansvarsförbindelsen.

Surahammars kommun har inga personer med särskilda pensionsavtal.

	Kommunen	
	2020	2019
Pensionsförpliktelse (mkr)		
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl. löneskatt	47,6	44,1
b) Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	209,0	210,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	256,5	254,2
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Total pensionsförsäkringskapital	0	0
- varav överskottsmedel	0	0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0	0

	Kommunen	
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0
Finansiering	0	0
Åter lånade medel	256,5	254,2
Konsolideringsgrad	96%	96%

Borgensåtagandena

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Borgensåtagande innebär att kommunen garanterar att en annan verksamhets skuld kommer att bli betald och när en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns.

Surahammars kommuns samlade borgensansvar uppgick till 281,5 mkr vid årsskiftet 2020-12-31, en minskning 3,8 mkr sedan förra årsskiftet då borgenansvaret var 285,3 mkr.

Minskningen av borgensåtagandena avser främst Surahammars kommuns andel i Vafab, som under 2020 haft mindre nyttjad borgen än föregående år.

Surahammars kommun har även sedan en längre tid tillbaka en solidarisk borgen med tre kommuner gällande Strömsholms kanal, där kommunens åtagande är på 0,8 mkr.

Till Surahammars Kommunal Teknik AB finns en generell säkerhet på 41,8 mkr som ej var utnyttjad vid årsskiftet.

Surahammars kommun är medlem i Kommuninvest och har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges samtliga förpliktelser. Särskilt regressavtal finns som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna. Kommunens andel av dessa skulder är 0,09591 procent.

Kommunen har inte gjort några borgensförluster under året.

Budgetföljsamhet för styrelser och nämnder

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Genom att utvärdera budgetföljsamheten kan en bedömning göras om den har förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Genom att ha en bra prognossäkerhet ges kommunen även bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar som sker under året.

Vid delårsbokslutet 2020 prognostiserade de båda stora nämnderna rejäla negativa avvikelser samtidigt som prognosen för verksamheterna inom Kommunstyrelseförvaltningen pekade mot ett blygsamt överskott. I detta läge meddelade Kommunstyrelsen, i sin uppsiktsplikt, att samtliga nämnder och styrelser skulle arbeta aktivt med att förbättra sina resultat. De stora nämnderna fick även lämna in åtgärdsplaner på hur de skulle kunna förhindra de prognostiserade underskotten.

Under hösten skedde intensiva ansträngningar och effektiviseringar för att förvaltningarna skulle få ett bättre utfall vid årets slut än det prognostiserade, vilket även uppfylldes. Vid årets slut uppvisade nämnderna totalt sett en positiv avvikelse med 8,5 mkr.

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisa till rapporten om driftredovisning.

Leasingåtaganden

Kommunen hyrbilar och vissa inventarier samt hyr vissa verksamhetslokaler där kontraktstiden varierar mellan ett år och som längst femton år.

Avtalet gällande skolan i Ramnäs tecknades på femton år med det helägda dotterbolaget Ramnäs fastigheter och löper till år 2026.

Rättslig tvist

Surahammars kommun är inte i någon pågående rättslig tvist vid 2020 års utgång.

2.8 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader och avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Kommunen ska upprätta en balanskravs utredning vid varje bokslut där huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska räknas in bland intäkterna. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet.

Om intäkterna är lägre än kostnaderna något år uppstår ett underskott som ska återställas inom de närmaste tre åren. Lagen medger att avvikelser från denna regel får ske om kommunen kan åberopa synnerliga skäl och kommunen slipper då återställningen.

Uppfyllt balanskrav även i år

Surahammars kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Årets balanskravsresultat är positivt och lever upp till lagens krav.

Balanskravsutredning (mkr)		Utfall 2020-12	Utfall 2019-12	Utfall 2019-07	Utfall 2018-12
Årets resultat enligt resultaträkningen	+	36,6	21,6	14,5	8,6
Reducering av samtliga realisationsvinster					-0,4
Vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjligheten					
Vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjligheten					
Orealiserade förluster i värdepapper					
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper					
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	+	36,6	21,6	14,5	8,2
Reservering av medel från resultatutjämningsreserv					
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	+				
Årets Balanskravsresultat		36,6	21,6	14,5	8,2

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under angivna förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. På så sätt skapas större stabilitet för verksamheterna.

Då det är frivilligt att tillämpa RUR finns det ett stort lokalt utrymme hur hanteringen ska utformas, men det ska framgå i riktlinjerna för god hushållning och fullmäktige ska besluta om hur reserven ska hanteras.

Fullmäktige har inte beslutat i sina riktlinjer om reservering till resultatutjämningsreserv för år 2020

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Personalpolitik

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala sektorn. En attraktiv arbetsmiljö är viktig för att kunna behålla och rekrytera kompetent personal och reducera sjukfrånvaron.

Surahammars kommun arbetar kontinuerligt med att ha en attraktiv arbetsmiljö, där personalen ska känna trivsel, ansvarstagande, kreativitet och utveckling.

Syftet med personalekonomisk redovisning är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över kommunens största investering och viktigaste resurs, medarbetarna. Redovisningen innehåller personalstatistik där jämförelse sker med föregående år.

Verksamheten har fått arbetat på ett lite annorlundasätt under 2020, flera medarbetare har arbetat på distans, där det har fungerat. Distansarbetet har visat sig att det har fungerat mycket väl. Möten och MBL förhandlingar har varit via teammöten och även de har fungerat mycket bra.

Under året som gått har det inte utförts några slumpmässiga drogtestar pga. pandemin.

2.9.1 Antal medarbetare och anställningsformer

Anställningar

Antal anställningar visar att antalet tills vidare anställda har ökat med två medarbetare under 2020 och övriga tidsbegränsade anställningar är lika många som tidigare år.

Antal anställda per 20-12-31	Antal 20-12-31	Årsarbetare 20-12-31	Antal 19-12-31	Årsarbetare 19-12-31
Tills vidare	686	645,17	684	643,25
Viss tids anställda	113	104,01	113	103,98
Totalt	799	749,18	797	747,23

2.9.2 Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ligger fortsatt högt och inom verksamheten för äldre har sedan flera år medarbetarna möjlighet att önska sin sysselsättningsgrad en gång per år. Önskad sysselsättningsgrad är en viktig aspekt utifrån flera faktorer såsom exempelvis jämställdhet och arbetsgivarens förmåga att attrahera och rekrytera nya samt behålla befintliga medarbetare.

Genomsnitt sysselsättningsgrad	2020-12-31	2019-12-31
Kvinnor	93%	93%
Män	96%	97%

2.9.3 Könsfördelning, personalomsättning, åldersfördelning

Könsfördelning

De anställda i Surahammars kommun fördelar sig på 86,7 procent kvinnor och 13,3 procent män. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor, medan det motsatta gäller inom områdena gator- och vägar, teknik och fastighet. Antalet chefer var 30 fördelade på 25 kvinnor och 5 män.

Personalomsättningen

Ser man till antal avgångar, nyanställda och personalomsättningen totalt visar tabellen nedan att samtliga har minskat i Surahammars kommun 2020 i jämförelse med 2019.

Avgångar/nyanställda	2020	2019
Avgångar tills vidare anställda	82	103
Nyanställda tills vidare anställda	95	124

Personalomsättning	2020	2019
	52,08	54,64

Ålderssammansättningen

Åldersfördelning tills vidare anställda	2020	2019
-25	23	23
26 - 35	118	112
36 - 45	142	136
46 - 55	224	228
56 - 60	109	123

Åldersfördelningen bland de tillsvidareanställda medarbetarna visar att den största gruppen fortfarande återfinns inom åldrarna 46–55 år och därefter i gruppen 36–45 år men under 2020 har dessa grupper minskat tillsammans med åldersgruppen 56 -60 år.

Kommunen står inför relativt stora pensionsavgångar de närmaste åren och det ställer krav på vår förmåga att arbeta strategiskt med framtida rekryteringar och att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2020 gick 20 personer i pension jämfört med 2019 års 23 personer.

Medarbetarundersökning

Varje år genomförs en medarbetarenkät till samtliga medarbetare i kommunen, där medarbetarna svarar på frågor om arbetsmiljö, trivsel, utvecklingsmöjligheter och ledarskap. Medarbetarenkäten är ett verktyg som syftar till att fånga attityder och upplevelser kring arbetsgivaren, ledarskapet och arbetsmiljön. Varje enskild arbetsplats involveras i resultatarbetet för den specifika verksamheten. Resultatet av enkäten är en viktig informationskälla till kommunens årliga uppföljning av arbetsmiljö, likabehandling och samverkan.

I årets medarbetarenkät deltog 63 procent. Resultatet visar att man trivs bra på sitt arbete och att man kan vara med och påverka i sitt arbete men fortfarande vill man inte riktigt rekommendera Surahammar kommun som arbetsgivare, vilket blir även arbetsuppgift att arbeta med under 2021 för samtliga enheter. Alla Enheterna har arbetat med medarbetarundersökningen under 2020 utifrån vårt resultat från medarbetarenkäten. Det handlar om att få mer kunskap om medarbetarnas upplevelse av sin arbetssituation och kommunen som arbetsgivare, i syfte att arbeta hälsofrämjande med det som är betydelsefullt.

Under 2021 kommer man att starta upp en "pilot" ny typ av medarbetarundersökningar där medarbetare kommer att få fyra frågor per vecka som de ska besvara. Utvärdering kommer att göras till hösten 2021.

Arbeta med att minska sjuktal för att hushålla med kommunens personella och ekonomiska resurser kommer att fortgå som tidigare.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Surahammars kommun har särskilt i vård- och omsorgsverksamheten stora rekryteringsbehov. I takt med ökade krav i kombination med stora pensionsavgångar och att andelen äldre kommuninvånare ökar kommer många nya medarbetare att behöva rekryteras de kommande åren. Även inom skola är det viktigt att fortsätta rekrytera behöriga lärare.

Under 2020 har 133 rekryteringsärenden startats inom Surahammar kommun

För att Surahammars kommun ska lyckas i sitt uppdrag att leverera hög kvalitet på våra välfärdstjänster till medborgarna behöver kommunen ligga i framkant i arbetet med kompetensförsörjningen. Detta är ett långsiktigt arbete som kommunen redan påbörjat.

2.9.4 Sjukfrånvaro

Mycket har hänt inom personalområdet i Surahammars kommun under 2020 pga. Corona-19 framfart i vårt län. Vår sjukfrånvaro har under året ökat fram 4,73% till 7,08% men den största ökningen beror på Corona-19.

Sjukfrånvaro %	2020	2019
Kvinnor	7,47	5,16
Män	5,12	2,41
-29 år	4,93	3,86
30-49 år	6,83	4,27
50 år -	7,91	5,33
Över 59 dagar	31,45	62,25
Totalt	7,08	4,73

Sjukfrånvaron har ökat både bland kvinnor med 2,31 kalenderdagar och bland männen som har högre ökning med 2,71 kalenderdagar jämfört med 2019.

Arbetet med att minska sjuktalen pågår hela tiden och det är en del av att hushålla med kommunens personella och ekonomiska resurser, Arbetet har påverkats av Corona-19 men det är ett arbete som kommer att flyttas med in i 2021.

Det är av stor vikt att både det rehabiliterande och förebyggande arbetet fortgår och prioriteras och i detta arbete har cheferna en central roll. För att vända sjukfrånvarons utveckling behöver chefernas förutsättningar och resurser utvecklas. Kommunen har övergripande riktlinjer för det rehabiliterande arbetet med syfte att tydliggöra rehabiliteringsprocessen, våra olika ansvarsområden och funktioner.

Uppföljning av sjukfrånvaron pågår kontinuerligt i dialog med cheferna och under året har många olika insatser, både rehabiliterande och förebyggande på grupp- och individnivå, genomförts med positiva resultat.

Kommunen har tjänsten sjuk- och friskanmälan inkl. vård av barn för att förebygga ohälsa och ge medarbetarna tillgång till professionell vådrådgivning. Denna tjänst har tillhandahållits av företagshälsovården Avonova fram till oktober då nytt avtal tecknats med Previa.

Kommunen har ett friskvårdsbidrag som alla anställda kan utnyttja för olika aktiviteter.

2.10 Förväntad utveckling

Beräkningar för kommunens framtida ekonomiska utveckling baseras på planerade investeringar, förväntad befolkningsutveckling samt SKR:s prognoser för utveckling av skatteunderlag och kostnader.

Utmaningarna som vi har framför oss är flera och vi arbetar långsiktigt och strategiskt för att hantera de på ett sätt där kommunen ska kunna leverera god service till våra kommuninvånare.

Surahammars kommuns finansiella styrka totalt sett är i dagsläget fortsatt bra men kostnadstrycket inom våra större verksamhetsområden är högt av olika anledningar. Det demografiska förutsättningarna sätter stort tryck på verksamheterna, personalkostnader kopplat till lönetryck och behov av vikarier är en annan avgörande faktor. Slutligen har kommunens Socialförvaltning hårt tryck när det gäller personer som behöver placeras p g a olika händelser som sker.

Blickar vi framåt kommer hela den kommunala sektorn att stå inför stora utmaningar då demografin förändras med fler äldre och personer i de yngre åldrarna, samtidigt som fler kommuner redan nu visar ekonomiska underskott.

I Surahammars kommun kommer stort fokus att fortsätta ligga på digitaliseringsarbete och hur det kan hjälpa verksamheterna och invånarna. I rådande läge är det mycket angeläget att få grundläggande förutsättningar på plats för att den offentliga sektorn ska kunna digitaliseras.

Demografin och integreringen av nyanlända kommer att ställa stora krav på att anpassa verksamheterna framöver. Kommunen måste arbeta med lösningar inom både skola och vård- och omsorg då elevkullarnas storlek är betydande samtidigt som kommunen får en åldrande befolkning.

Den förväntade ekonomiska utvecklingen är att arbeta mot en fortsatt hög likviditet, goda resultat som förbättrar kommunens egna kapital och soliditet.

Kommunens låneskuld ska minska genom amorteringar och då likviditeten tillåter kan även extraamorteringar eller inlösen av lån göras, samtidigt som inriktningen är att inga nya lån ska upptas.

Kommunens strategiska arbete inriktas på att ”få fart” på befolkningsutvecklingen. Surahammar är den attraktiva mindre kommunen med bra boende, skola, attraktivt fritidsliv och endast tio minuters pendling till Västerås.

Befolkningsökning kräver boendemöjligheter. En strategisk framtidsfråga är därför att det skapas förutsättningar för en ökad inflyttning. Kommunen arbetar därför med en rad olika åtgärder.

En viktig framtidsfråga är att öka utbudet genom att ickekommunala fastighetsaktörer bygger och utvecklar fastigheter i kommunen. En dialog förs därför med olika aktörer i denna fråga.

Transporter och kommunikationer, såväl för gods som för personer, kommer även i fortsättningen att vara en viktig framtidsfråga. Detta blir tydligt när det kan konstateras att över hälften av den arbetsföra befolkningen dagligen pendlar över kommungränsen för att arbeta eller studera.

Surahammars Kommunalteknik AB

Mindre VA-bolag såsom Surahammars Kommunal Teknik AB har framtida utmaningar avseende kompetens, kostnader och krav. Utifrån detta så är behovet av samarbetsformer av största vikt och bolaget förespråkar ett gemensamt VA-bolag med Mälarenergi AB och Hallstahammars kommun. Delägande i ett samägt VA-bolag i regionen vore ett sätt för bolaget att möta de utmaningar som bolaget står inför. Förhandlingar mellan nämnda parter kommer att inledas i början av år 2021.

Det finns ett ackumulerat underhållsbehov i ledningsnätet, vilket måste hanteras de kommande åren.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkningar

	Not	Koncernen		Budget 2020	Kommunen	
		Utfall 2020	Utfall 2019		Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	2	169 956	157 067	85 514	106 359	97 348
Verksamhetens kostnader	3	-705 530	-702 827	-631 194	-651 964	-649 314
Avskrivningar	4	-20 171	-19 279	-25 000	-19 903	-19 279
Verksamhetens nettokostnad		-555 745	-565 039	-570 680	-565 509	-571 245
Skatteintäkter	5	457 556	465 238	465 354	457 556	465 238
Generella statsbidrag och utjämn- ning	6	146 844	128 680	120 034	146 844	128 680
Verksamhetens resultat		48 655	28 879	14 708	38 891	22 673
Finansiella intäkter	7	6 074	8 145	1 000	6 355	6 719
Finansiella kostnader	8	-16 284	-15 781	-4 000	-8 650	-7 816
Resultat efter finansiella poster		38 445	21 242	11 708	36 597	21 576
Bokslutsdisposition		720				
Årets resultat	9	39 165	21 242	11 708	36 597	21 576

3.2 Balansräkningar

	Not	Koncernen		Kommunen	
		Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	10	728 186	636 939	466 573	376 014
Maskiner & inventarier	11	92 109	83 145	11 671	10 900
Finansiella anläggningstillgångar	12	12 601	14 626	73 599	75 624
Summa anläggningstillgångar		832 896	734 709	551 842	462 538
Bidrag till statlig infrastruktur	13	8 725	9 240	8 725	9 240
Omsättningstillgångar					
Förråd	14	3 320	263	3 255	171
Fordringar	15	75 229	73 931	48 018	40 079
Kassa och bank	16	131 151	159 927	131 150	159 738
Summa omsättningstillgångar		209 699	234 122	182 423	199 989
SUMMA TILLGÅNGAR		1 051 320	978 071	742 990	671 766
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Årets resultat		39 165	21 242	36 597	21 576
Resultatutjämningsreserv				0	0
Övrigt eget kapital		211 925	191 306	232 482	210 906
Summa eget kapital		251 090	212 548	269 078	232 482
Avsättningar					
Pensionsavsättning	18	48 218	45 081	47 578	44 135
Andra avsättningar		1 192	1 194	0	0
Summa avsättningar		49 409	46 275	47 578	44 135
Skulder					
Långfristiga	19	501 770	578 806	267 591	270 923
Kortfristiga	20	249 051	140 441	158 743	124 227
Summa skulder		750 821	719 247	426 334	395 150
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 051 321	978 071	742 990	671 766
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar		2 000	2 000		
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	21	208 952	210 038	208 952	210 038
Borgensåtaganden	22	281 478	285 276	281 478	285 276

3.3 Kassaflödesanalyser

		Kommunen		
	Not	2020	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		36 597	21 576	8 636
Avskrivningar	3, 9	20 852	19 279	34 239
Avsättningar	17	3 444	227	5 081
Reavinster / förluster		0	0	-445
Övriga ej likviditetspåverkande poster	22 *)	6 619	-50 636	7 163
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet:</i>		67 511	-9 554	54 674
Ökning(-)/minskning (+) förråd/varulager	13	-3 084	105	137
Ökning(-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	14	-7 939	4 466	-6 131
Ökning(-)/minskning (+) kortfristiga skulder	19	-34 500	14 702	-19 909
Minskning av avsättning pga. avbetalningar				0
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHET		21 988	9 719	28 772
INVESTERINGAR				
Förskott och lån till utomstående		19		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	9, 10	-47 264	-40 056	-19 023
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			0	550
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar			0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		-47 245	-40 056	-18 473
FINANSIERING				
Nyupptagna lån			0	0
Erhållna bidrag för investeringar			1 438	
Amortering av skulder	18	-3 332	-3 155	-8 073
Ökning(+)/minskning (-) långfristiga skulder				
KASSAFLÖDE FINANSIERING		-3 332	-1 718	-8 073
UTBETALNING BIDRAG T STATLIG INFRASTRUKTUR				-2 083
ÅRETS KASSAFLÖDE		-28 588	-32 055	2 226
Likvida medel vid årets början		159 738	191 793	188 944
Likvida medel vid årets slut		131 150	159 738	191 793

*) Rensat för periodiseringar i bokslutet enligt LKBR kapitel 8. Se specifikation med nothänvisning.

3.4 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningslagen

Det som reglerar hur den kommunala redovisningen ska utformas är dels god redovisningssed, dels den kommunala redovisningslagen. Här regleras hur kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning ska redovisas i en resultaträkning, en balansräkning samt en finansieringsanalys. För att beskriva kommunens interna redovisning används en drift- och investeringsredovisning. Dessutom ska kommunen upprätthålla en sammanställd redovisning. Den utgörs av resultat- och balansräkning samt en finansieringsanalys för kommunen och de bolag där kommunen har ett betydande inflytande. För året saknas en sammanställd finansieringsanalys.

Redovisningsprinciper

Redovisningslagen tydliggör även en del principer för den ekonomiska redovisningen. Dessa är:

- Principen om pågående verksamhet.
- Principen om transparens eller öppenhet.
- Försiktighets- och matchningsprincipen.
- Kongurensprincipen.
- Objektivitetsprincipen.
- Principen om historiska anskaffningsvärden

De tre första är överordnade de tre övriga och innebär i korthet att verksamheten är tänkt att fortsätta kontinuerligt och är utgångspunkten för de övriga principerna.

Sammanställd redovisning

Surahammars kommuns kommunkoncern omfattar förutom kommunen även aktiebolag och ett pensionsförbund, där kommunen haft ett väsentligt inflytande, minst 20%. I kommunkoncernen ingår för 2020:

Surahammarshus Förvaltning AB, 100% (Moderbolag)

Ramnäs Fastigheter AB, 100%

Surahammars Kommunalteknik, 100%

Kolbäckådalens Pensionsförbund, 39,6%

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att kommunens bokförda värden på aktier har eliminerats mot bolagets egna kapital vid förvärvet. Elimineringar har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive bolag samt mellan bolagen.

Utredning om eventuell nedskrivning har inte skett under året men beräknas påbörjas under våren 2021.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har gjorts i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I 2020 års bokföring och bokslut har den kommunala redovisningslagens bestämmelser i allt väsentligt tillämpats.

Skatteintäkter

Skatteintäkter har redovisats enligt Rådets rekommendationer och slutavräkningen baseras på Sveriges kommuner och landstings (SKR) decemberprognos.

Generella statsbidrag

Rådet för kommunal redovisning har gjort ett yttrande med anledning av merkostnader till följd av Corona-19 och då ska ersättning endast tas med fram till och med november, vilket Surahammars kommun har gjort.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld är bokförd som en kortfristig skuld. Skuldförändringen bokas övergripande mot respektive styrelse och nämnd.

Nedskrivning av kundfordringar

Nedskrivning av kundfordringar redovisas i driften på respektive verksamhet. För vissa fordringar har amorteringsplan gjorts och då finns dessa kvar i balansräkningen.

Periodisering av kostnader och intäkter

Kostnader och intäkter som är hänförliga till räkenskapsperioden har tagits med oavsett tidpunkt för betalning. Redovisningsrådets gamla rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar. Till årsbokslutet kommer RKR R2 att tillämpas.

Driftsredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg med 40,15% som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, nämndsekreterare och utredare/utvecklare fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Kommunen tillämpar inte internhyror utan kostnader kopplade till lokaler som el, vatten och värme debiteras fullt ut på respektive fastighet, som återfinns under tekniska verksamheten.

Investeringsredovisning

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,75 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. Avskrivningar för samtliga anläggningstillgångar påbörjas samma år som objektet har anskaffats. Pågående projekt samt markreserv skrivs inte av. Avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar fastställs med utgångspunkt från Rådets skrift om avskrivningar men med egna bedömningar i vissa fall av tillgångarnas beräknade nyttjandetid. Avskrivningar beräknas enligt metoden linjär avskrivning på historiska anskaffningsvärden. Följande avskrivnings-tider tillämpas normalt i kommunen:

Maskiner och inventarier: 3, 5, 10 och 15 år

Fastigheter och anläggningar: 10, 15, 20, 30, 40, 50 och 75 år

Fr.o.m. räkenskapsåret 2012 har erhållna investeringsbidrag bokförts som en förutbetalad intäkt och intäktsförs under anläggningens nyttjandetid (avskrivningstid).

Fr.o.m. räkenskapsåret 2014 tillämpas komponentavskrivning på nya anläggningstillgångar.

Leasingavtal

RKR R5 gällande redovisning av leasingavtal innebär att klassificering ska göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt. De leasingavtal som finns i Surahammars kommun klassificeras som operationella. Kommunen planerar för att göra en genomgång av leasingavtalen under 2021.

Citybanan

Kommunfullmäktige beslutade under 2009 att medfinansiera Citybanan tillsammans med många andra kommuner och landsting. Medfinansiering redovisas som "Bidrag till infrastruktur" i balansräkningen och resultaträkningen påverkas genom en "upplösning" under 25 år med början 2013. Likvidmässigt har utbetalningar gjorts under perioden 2013 – 2017.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt "blandmodellen". KPA:s beräkningar utgör underlag. Pensionsåtaganden inkl. löneskatt före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade enligt RIPS19.

Merkostnadsersättning från Socialstyrelsen till följd av COVID-19

Inkomstredovisningen gällande merkostnadsersättning från Socialstyrelsen till följd av Covid-19 följer RKR:s yttrande med att endast intäkts föra ersättning till och med november månad. Rekommendationen var att boka upp samma procent som kommunen fått i första omgången, i Surahammars fall 91,4%,

På balansdagen, och då denna årsredovisning upprättades hade inget beslut fattats om förlängning eller om kommunerna skulle erhålla allt de sökt för i omgång 2. Då ansökan för omgång två innehöll betydligt högre summor, än för omgång ett, vidtog kommunen försiktighetsprincipen och intäktsförde inte fullt ut.

	Utfall 2020	Utfall 2019		Utfall 2020	Utfall 2019
Not 2 Intäkter			Not 7 Finansiella intäkter		
Enligt redovisningen	106 359	97 348	Ränteintäkter	30	247
Summa intäkter	106 359	97 348	Övriga finansiella intäkter	6 325	6 472
			Summa	6 355	6 719
Verksamhetens intäkter	106 359	97 348			
Försäljning av varor och tjänster	7 974	8 104	Not 8 Finansiella kostnader		
Taxor och avgifter	14 326	13 982	Räntor på lån	-1 917	-1 591
Hyror och arrenden	10 789	9 634	Ränta på pensionslöften	-880	-1 040
Bidrag	66 801	59 619	Ränta leverantörsskuld	-9	-15
Övriga intäkter	6 469	6 009	Övriga finansiella kostnader	-5 844	-5 168
<i>-Varav realisationsvinst</i>			Summa	-8 650	-7 815
Not 3 Kostnader			Not 9 Årets resultat		
Enligt redovisningen	-651 964	-649 314	Årets resultat enligt resultaträkningen	36 597	21 576
Avgår interna poster			Reducering av samtliga realisationsvinster/förluster	0	0
Summa kostnader	-651 964	-649 314	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	36 597	21 576
Verksamhetens kostnader	-651 964	-649 314	Balanskravsresultat från tidigare år	0	0
Löner	-290 926	-290 508	Användning av medel från RUR	0	0
Arbetsgivaravgifter	-87 045	-92 401	Summa	0	0
Förändring semesterlöneskuld	-6 547	5 443	Balanskravsresultat att reglera	0	0
Inköp av material och tjänster	-215 226	-218 398			
Övriga kostnader	-18 678	-22 465	Not 10 Mark, byggnader etc		
Pensionskostnader	-26 857	-24 877	<i>Markreserv</i>	<i>31 398</i>	<i>31 398</i>
Löneskatt på pensionskostnad	-6 685	-6 108	Ingående anskaffningsvärde	31 398	31 398
			Investering under året		
			Utrangering		
Not 4 Avskrivningar			<i>Verksambetsfastigheter</i>	<i>237 157</i>	<i>214 335</i>
Maskiner o inventarier	-2 689	-2 941	Ingående anskaffningsvärde	550 673	523 276
Fastigheter, anläggningar	- 16 265	- 16 339	Nedskrivning		
Nedskrivning	- 859,34		Utrangering/försäljning	-949	0
Realisationsförlust	-89		Investering under året	36 645	27 398
Summa	-19 903	-19 279	Omklassificeringar		
			Ackumulerade avskrivningar	-349 212	-336 338
Not 5 Skatteintäkter			<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Preliminär skatteintäkt	467 206	469 313	Ingående anskaffningsvärde	876	876
Slutavräkningsdifferens föreg år	-2 454	241	Ackumulerade avskrivningar	-876	-876
Prognos slutavräkn innevarande år	-7 196	-4 316	<i>Publika fastigheter</i>	<i>58 594</i>	<i>54 800</i>
Summa	457 556	465 238	Ingående anskaffningsvärde	132 200	118 583
			Investering under året	7 159	13 617
Not 6 Statsbidrag			Omklassificeringar		
Inkomstutjämningsbidrag	120 599	112 938	Ackumulerade avskrivningar	-80 765	-77 400
Fastighetsavgift	21 339	20 794	<i>Fastigheter för annan vbt</i>	<i>811</i>	<i>838</i>
Övriga bidrag	2 904	4 307	Ingående anskaffningsvärde	853	0
Regleringsbidrag	10 304	7 049	Investering under året	0	854
Kostnadsutjämningsavgift	-4 942	-11 524	Ackumulerade avskrivningar	-42	-16
LSS utjämningsavgift	-3 359	-4 884	<i>Pågående arbeten</i>	<i>138 612</i>	<i>74 643</i>
Summa	146 844	128 680	Summa	466 573	376 014
Statsbidrag maxtaxa mm	2 375	2 499	Avskrivningstider: (ingen avskr. på mark)	3-75 år	3-75 år
			Genomsnittlig avskrivningstid	27 år	28 år

	Utfall 2020	Utfall 2019		Utfall 2020	Utfall 2019
Not 11 Maskiner & inventarier			Not 15 Fordringar		
<i>Maskiner o inventarier</i>	9 797	9 641	Växelkassa	8	9
Ingående anskaffningsvärde	61 345	58 066	Handkassa	1	1
Nedskrivning/ utrangering			Kundfordringar	5 664	7 112
Investering under året	2 498	3 279	Förutbet kostnader/ upplupna intäkter	18 682	12 174
Ackumulerade avskrivningar	-54 046	-51 704	momsfordringar		0
<i>Bilar</i>	1 365	1 003	Övriga fordringar	15 570	13 946
Ingående anskaffningsvärde	2 921	2 921	Fordran Skatteverket	8 093	6 837
Försäljning under året			Summa	48 018	40 079
Nedskrivning/ utrangering					
Investering under året	648				
Ackumulerade avskrivningar	-2 204	-1 918	Not 16 Kassa och bank		
<i>Förbättring i annans fastighet</i>	48	75	Kassa	-8	-5
Ingående anskaffningsvärde	2 884	2 884	Bank o Postgiro	131 158	159 743
Investering under året			Summa	131 150	159 738
Ackumulerade avskrivningar	-2 836	-2 808			
<i>Byggnadsinventarier</i>	460	180	Not 17 Eget kapital		
Ingående anskaffningsvärde	194	0	IB Balanserat resultat	232 482	210 906
Investering under året	313	194	Årets Resultat	36 597	21 576
Ackumulerade avskrivningar	-47	-14	Korrigerig föregående år		
Summa	11 671	10 900	UB Balanserat resultat	269 078	232 482
Avskrivningstider: (ingen avskr. på mark)	3-15 år	3-15 år	Summa	269 078	232 482
Genomsnittlig avskrivningstid	10 år	9 år			
Not 12 Finansiella			Not 18 Avsättning		
anläggningstillgångar			pensionsskuld		
<i>Aktier</i>	58 217	60 217	Arbetsstagare	34 926	32 167
Surahammarhus Förvaltnings AB	39 200	39 200	Garanti och visstidspensioner		
SurahammarsKommunal Teknik AB	11 900	11 900	Avsättning löneskatt	8 473	7 804
Sura Vision AB	6 400	6 400	Avsättning VMKF	304	190
Förenade småkommuners försäkring	0	2 000	Pensionsskuld MBR	3 875	3 973
Inera	43	43	Summa	47 578	44 135
Kommunassurans syd	674	674			
<i>Andelar</i>	1 013	1 013	Ingående avsättning pensioner	39 972	40 774
Surahammars Folkets Hus	1 000	1 000	Pensionsutbetalningar	-1 512	-1 561
Övriga	13	13	Nyintjänad pension	3 394	3 752
<i>Långfristig utlåning</i>	14 369	14 394	Ränte- och beloppsuppräknningar	880	1 036
Folkets Hus Surahammar	5 774	5 799	Sänkning av diskonteringsräntan		
Wirso Ryttaförening	0	0	Förändring av löneskatt	677	-156
Kommuninvest *	4 198	4 198	Övrigt	-12	-3 873
Kommuninvest förlagslån	0	2 200	Summa avsatt till pensioner	43 399	39 972
Kommuninvest insatskapital	2 200	0	Pensionsskuld MBR	3 875	3 973
Vafab Miljö AB	2 196	2 196	Pensionsskuld VMKFB	304	190
Summa	73 599	75 624	Summa	47 578	44 135
			<i>I övrigt ingår en post gällande en förtroendevald (2,1) där inga uppgifter finns om pension</i>		
Not 13 Bidrag till statlig infrastruktur			Aktualiseringsgrad KPA	96%	96%
Bidrag till Citybanan	8 725	9 240	Förvaltningen av pensionsmedel	0	0
Summa	8 725	9 240	Pensionsmedlens användning	0	0
			-Använda medel, sk återlåning	34 926	32 167
<i>Kommunfullmäktige beslutade under 2009 att medfinansiera Citybanan med 12 865 tkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.</i>			Summa	34 926	32 167
Not 14 Förråd					
Lager i verksamheten	3 255	171			
Summa	3 255	171			

	Utfall 2020	Utfall 2019		Utfall 2020	Utfall 2019
Not 19 Långfristiga skulder			Not 24 Revisionsarvode		
Kreditinstitut	264 944	268 094	räkenskaper	155	145
Investeringsbidrag	3 926	3 926	Summa	155	145
Ack upplösning investeringsbidrag	-1 279	-1 097			
Summa	267 591	270 923			
Not 20 Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder kreditinstitut	2 890	2 890			
Kortfristig skuld till koncernbolag	20 777	27 947			
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	8 715	8 384			
Semester-, ferie- och uppehållslön	22 262	14 237			
Personalens källskatt	6 976	6 236			
Upplupna sociala avgifter	7 942	9 081			
Leverantörsskulder	32 973	28 281			
Momsskulder	-4 710	-8 130			
Pension, individuell del inkl löneskatt	22 375	23 489			
Övrigt	38 543	11 812			
Summa	158 743	124 227			
Not 21 Pensionsförpliktelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar					
Ingående ansvarsförbindelse	169 032	177 489			
Ränte- och basbeloppsuppräknings	5 090	5 564			
Övrigt inkl "bromsen"	4 279	-3 426			
Aktualisering		0			
Årets utbetalningar	-10 244	-10 596			
Summa pensionsförpliktelse	168 157	169 031			
Löneskatt	40 795	41 007			
Utgående ansvarsförbindelse	208 952	210 038			
Not 22 Borgensåtagande					
Kommunala bolag & Kommunalförbund	270 852	249 164			
Övriga företag/föreningar	10 626	36 112			
Summa	281 478	285 276			
*) Vafab med i kommunalförbund 2020					
Not 23 Övr ej likviditets- påverkade poster					
Upplösning erhållna bidrag	515	3 602			
Upplösning bidrag statlig infrastruktur	-182	1 098			
Indexering Citybanan	0	0			
Avskrivning Folkets Hus	25	25			
Förändrad skuld Wirsbo RF	0				
Periodiseringar balansräkning:					
Not 14 Förutbet kost/uppl int	-5 943	-12 174			
Not 14 Fordran skatteverket	8 529	-6 837			
Not 19 Uppl kostn/förutbet int	-2 332	-8 384			
Not 19 Periodiserade löner	8 025	-14 237			
Not 19 Källskatt	740	-6 236			
Not 19 Upplupna soc avgifter	-1 139	-9 081			
Pensioner 2016	-395	-328			
Upplupen löneskatt	-97	35			
Nästa års amorteringar	0	2 890			
Övrigt	-1 127	-1 009			
Summa	6 619	-50 635			

4 Driftsredovisning

Kommunens driftsredovisning beskriver hur nämnder och styrelser under året har hanterat de medel man fått för att utföra sina uppdrag och är en viktig del i den finansiella kontrollen. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelse och nämnder klarar av att bedriva sin verksamhet inom givna ramar.

Enligt KF-beslut § 42 2020-06-22 har budgetramen för styrelse och nämnder 2020 justerats för att kompensera styrelse och nämnder för de ökade arbetsgivaravgifterna. Ändring i det redan antagna budgetdokumentet för 2020 till de nya ramarna blev följande:

	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelsen			
Intäkter	31 711	29 282	2 429
Kostnader	-210 583	-216 605	6 022
Nettokostnader	-178 872	-187 323	8 451
Barn- och bildningsnämnden			
Intäkter	25 341	20 460	25 321
Kostnader	-191 714	-184 834	-191 529
Nettokostnader	-166 373	-164 374	-1 999
Socialnämnden			
Intäkter	45 473	29 697	15 776
Kostnader	-229 926	-215 659	-14 267
Nettokostnader	-184 453	-185 962	1 509
Bygg- och miljönämnden			
Intäkter	1 747	790	957
Kostnader	-7 953	-7 523	-430
Nettokostnader	-6 206	-6 733	527
Verksamhetens intäkter, driftredovisningen	104 272	80 229	44 483
Verksamhetens kostnader, driftsredovisningen	-640 176	-624 621	-200 204
Verksamhetens nettokostnad, driftsredovisningen	-535 904	-544 392	8 489
Verksamhetens intäkter	106 359	82 429	23 930
Verksamhetens kostnader	-651 964	-658 057	6 092
Verksamhetens nettokostnad enligt Resultaträkningen	-545 606	-575 628	30 023
<u>ej med i verksamhetens intäkter</u>			
Maxtaxa	1 922		
Investeringsbidrag	138		
Övriga ersättningar	27		
<u>ej med i verksamhetens kostnader</u>			
Internräntekostnader	5 241		
Semesterlöneskuld	6 548		

Kommunstyrelsens förvaltning har en positiv avvikelse mot budget på 8,6 mkr. Centralförvaltningens positiva avvikelse beror på att vakanta tjänster inte tillsatts under året samt att evenemang ex Suradagarna inte har genomförts som planerat på grund av Corona-19. Vidare har kommunen under rådande omständigheter inte haft ferieanställda ungdomar under sommarmånaderna vilket medfört att de budgeterade kostnaderna inte använts.

Kommunens försäkringspremier och kostnader för köp av tjänsten I väntan på ambulans har minskat.

Inom den politiska verksamheten har Corona-19 bidragit till att möten har ställts in.

Inom tekniska verksamheten uppvisar Gator och Vägar den största positiva avvikelsen varav vinterväghållningen är 2,4 Mkr.

Största negativa avvikelser uppvisar Restaurangtjänst vilket till största del berott på ökade kostnader för pedagogiska måltider inom Barn och Bildning samt för näringsdrycker inom Socialnämndens äldreomsorg.

När det gäller arbetsmarknadsåtgärder har de betalda tjänsterna, ex gräsklippning, och försäljning fått negativ effekt på grund av Corona-19 med minskade intäkter som följd.

Under 2020 har följande kommentarer rapporterats in gällande egenkontroller och internkontrollarbete:

Kommunstyrelseförvaltningen

Internkontrollarbetet har kommit i gång i nytt verksamhetssystem, risker har skjutits ut och kontrollerats. Åtgärder är förslagna. Utveckling och kunskapsspridning om internkontroll och Stratsysverktyget bör ske under 2021 inom förvaltningen.

Barn- och bildningsnämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse på -2,0 mkr för nämndens verksamheter, vilket till största delen beror på att skolskjutskostnaderna har ökat drastiskt under perioden.

Ytterligare orsaker till den negativa budgetavvikelsen är att kostnader tillkommit, som inte var medräknade i budget, då det numera är obligatoriskt att ha språkval i skolan från årskurs 6. Även kostnaderna för att starta upp en egen större grundsärskola har blivit dyrare än planerat, då om- och tillbyggnaden av lokalerna gjorts i större omfattning än beräknat.

Samtidigt har kostnaderna för både tillbyggnaden av grundsärskolan samt ökade kostnader då språkvalet flyttats ner i åk 6 tagits med i helårsprognosen.

Under 2020 har följande kommentarer rapporterats in gällande egenkontroller och internkontrollarbete:

Barn och Bildningsförvaltningen

Internkontrollarbetet har kommit i gång i nytt verksamhetssystem, risker har skjutits ut och kontrollerats. Åtgärder är förslagna. Utveckling och kunskapsspridning om internkontroll och Stratsysverktyget har påbörjats.

Förbättringsåtgärder som har utförts 2020:

- riktlinjer och rutiner har tagits fram.
- budgetuppföljningar sker varje månad.

Socialnämnden resultat uppvisar vid årets slut ett överskott på 1,5 miljoner kronor mot budget.

Individ- och familjeomsorg har haft stora utmaningar gällande placeringar under året vilket har medfört att de budgeterade kostnaderna har överskridits.

Inom Äldreomsorgen finns det största underskottet inom omsorgsverksamheten där verksamheten gällande korttidsboende har förändrats under året vilket har krävts fler personella resurser än budgeterat. Alla verksamhetsområden inom äldreomsorgen har varit hårt belastade under året med mer personalkostnader än ett normalt år utan pandemi. Stora delar har dock kunnat sökas tillbaka från Socialstyrelsen. Även ersättning för sjuklönekostnader har staten ersatt under 2021. Skyddskläder är ytterligare en stor kostnad som uppstått och som inte funnits budgeterat fullt ut och där har kommunen också kunnat söka tillbaka.

Inom verksamheten för sköterskor prognostiseras ett överskott på försäljning till regionen för utfört arbete med hemsjukvård.

Under 2020 har följande kommentarer rapporterats in gällande egenkontroller och internkontrollarbete:

Socialförvaltningen

Egenkontroller har utförts enligt årshjulet. Riskanalyser relaterade till pandemin har genomförts vilket också har visat att alla inte haft aktuella genomförandeplaner vilket nu revideras för fullt. Även åtgärder för läkemedelsavvikelser är framtagna.

Gruppboenden genomför egenkontroller minst 1 ggr/år bland annat rutiner, processer, insatser som verkställs, genomförandeplaner, brukardelaktighet, kontaktmannaskap, dokumentation, loggkontroll, egenvård-sintyg, riskbedömningar, riskanalys, arbetsbelastning, avvikelser, klagomål m.m. Internkontrollplaner skrivs i samverkan med områdeschefer och socialchef

Individ- och familjeomsorgen har genomfört egenkontroller och riskanalyser utifrån rättssäkerhet. Analyserna har lett fram till åtgärdsplaner och fokus har varit att förkorta utredningstider och förbättra kvalitet i dokumentation och bedömning/analys. Ett stort arbete har gjorts för att förbättra uppdrag och genomförandeplaner. Barnkonventionen har blivit lag från 1 januari 2020 och rutiner har upprättats för barnkonsekvensanalyser i all myndighetsutövning där beslut kan påverka barn.

Resultat av vård och antal placering följs upp varje månad av AU. Socialnämnd tar del varje månad hur arbetslösheten utvecklas och hur många hushåll som är beroende av försörjningsstöd.

Bygg- och miljönämnden redovisar ett på 0,5 mkr mot budget, där största anledningen är att vakanta tjänster som uppstått under året inte tillsatts.

5 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Budget Beslutad totalavgift	Utfall Ackumulerat utfall	Avvikelse Avvikelse totalt	Budget Årets budget	Utfall Årets utfall	Avvikelse Årets avvikelse
Lokalinvesteringar	231 154	170 842	59 991	14 071	97 314	-83 243
Avslutade projekt	35 480	37 363	-2 205	3 897	6 551	-2 654
92907 VVX-växlare radiatorvärmare	100	38	62	0	0	0
92910 Virsboskolan kök renovering	60	65	-5	0	0	0
92912 Taksäkerhet	500	227	273	0	22	-22
92915 Skogslundshallen	650	662	-12	0	662	-662
92916 Gyllene hjulet handikapptoa	150	116	34	0	116	-116
99228 Köpmangatan 25 (Järnia)	29 973	32 552	-2 579	0	2 047	-2 047
92000 Återst. Ängsgården etapp 1	400	396		400	396	4
92002 Fasadbyte ridhuset	700	532		700	532	168
92003 Takbyte Musikspectrum	500	350		500	350	150
92917 Aluminiumpartier	150	129	21	0	129	-129
92007 Ishallen brand/kompressor/rink	1 548	1 547	1	1 548	1 547	1
92017 Centralförrådet	749	749	0	749	749	0
Pågående projekt	195 674	133 478	62 196	10 174	90 763	-80 589
99901 Proj Kommunhuset KF 140414	19 000	4 382	14 618	0	2 885	-2 885
99220 Källbo Äldreomsorg Etapp 1	145 000	94 196	50 804	0	62 255	-62 255
99229 Renovering Ekängsbadet	10 000	9 309	691	0	2 476	-2 476
92800 Dynabacken serviceboendelgh.	2 000	14 152	-12 152	0	12 942	-12 942
92900 Bäckhammarskolan renovering	6 600	8 892	-2 292	0	8 228	-8 228
92904 Ställverk o skenor, G. Källbo	2 300	619	1 681	0	458	-458
92905 Återställning Global	300	414	-114	0	5	-5
92013 Ängsgården utomhusmiljö	2 000	46	1 954	2 000	46	1 954
91003 Tuppkärsskolan moduler	701	701	0	701	701	0
92016 Skogslundshallen	773	767	6	773	767	6
92010 Kök/matsal Bäck. Öster. Hammar	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000
92012 Målning Dynabacken	1 000	0	1 000	700	0	700
Parker, gator & vägar	9 775	7 376	2 399	9 700	7 376	2 324
Avslutade projekt	7 075	7 159	-84	7 000	7 159	-159
92913 Busskur	75	69	6	0	69	-69
92005 Gator o Vägar 2020	7 000	7 091	-91	7 000	7 091	-91
Pågående projekt	2 700	217	2 483	2 700	217	2 483
92009 Gång- och cykelvägar Sura	2 000	217	1 783	2 000	217	1 783
92011 Lekplatser	700	0	700	700	0	700

Övriga investeringar	10 304	7 658	2 646	6 547	6 543	4
Avslutade projekt	2 803	2 741	62	1 638	2 086	-448
96901 Dimmer och ljudplattor	60	54	6	0	54	-54
96907 Möbler mm Ugglan	300	284	16	0	10	-10
96908 Möbler Tuppkärskolan	100	98	2	0	0	0
97904 SITHS-kort	150	130	20	0	101	-101
92001 Inventarier Kosten	341	341	0	341	341	0
92004 Traktor NDJ21N	648	648	0	648	648	0
92909 Utrustning traktor	300	284	16	0	284	-284
92006 Städmaskin	206	205	1	206	205	1
92008 Maskininventarier	443	443	0	443	443	0
97903 Luftkonditionering 12 st	255	255	0	0	0	0
Pågående projekt	7 501	4 917	2 584	4 909	4 458	452
91000 Bostadsförsörjningsplan	950	1 193	-243	950	1 193	-243
91001 Exploatering industritomter	0	311	-311	0	311	-311
91002 Inventarier KS	76	80	-4	76	80	-4
91900 Stratsys	735	712	23	0	297	-297
92921 IT-system Tekniska	800	911	-111	0	911	-911
93900 Digitalisering detaljplaner	490	169	321	0	169	-169
93901 Licenskostn. GIS plattform	322	44	277	0	0	0
93902 Flygfotografering	100	0	100	0	0	0
96XXX Inventarier Barn- och bildning	1 883	1 388	495	1 883	1 388	495
97903 Luftkonditionering 12 st	145	108	37	0	108	-108
97000 Nyckelfritt	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000
Totalt	251 233	185 876	65 036	30 318	111 233	-80 915

Kommentarer till större investeringsprojekt

Kommunen har ett flertal större projekt som har löpt på under året. Av dessa projekt är några klara och vissa närmar sig färdigställande. Nedan redogörs för större avslutade och pågående projekt.

Avslutade projekt

Köpmangatan 25

Köpmangatan färdigställdes i början av året då även hyresgästerna flyttade in.

Gator och Vägar 2020

Asfaltering har gjorts på samtliga centralorter- Surahammar, Ramnäs och Virsbo.

Pågående projekt

Kommunhuset

Projektering av kommunhuset pågår.

Dynabacken servicebostäder

Nybyggnation pågår och projektet håller tidsramen. Klart juni 2021.

Källbo äldreboende

Nybyggnation Källbo fortlöper enligt tidsplan. Färdigställt april 2021.

Bäckhammarskolan renovering

Renoveringen av Bäckhammarskolan väntas stå färdig tidig vår 2021.

Ekängsbadet

Ny entreprenör färdigställde Ekängsbadet tidig höst. Badhuset är i drift sedan dess. Projektet ska aktiveras.

6 Flerårsöversikt, kommunalägda bolag

6.1 Surahammarshus Förvaltning AB

Surahammarshus Förvaltnings AB är ett av Surahammars kommun helägt bostadsbolag med uppgift att på den lokala fastighetsmarknaden tillhandhålla bostäder och lokaler. Ramnäs Fastigheter AB (556689–5537) är ett helägt dotterbolag till Surahammarshus Förvaltnings AB. Det är ett kommersiellt fastighetsbolag.

Fastighetsbestånd

Antalet uthyrningsenheter vid årets slut uppgick till 525 lägenheter samt 37 lokaler. Vakansgraden i bolagets bostadsbestånd var 4,4% vilket var samma som året innan. I statistiken ingår fem tillfälligt avställda lägenheter vilket är en minskning mot 2019 då motsvarande siffra var 13 st.

Under året såldes en fastighet i Virsbo för 1,0 mkr.

Hysesutveckling

Hyrorna höjdes 2020 med 2,2%

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 11,2 mkr , inga nya lån har upptagits

Flerårsöversikt, nyckeltal

Surahammarshus Förvaltnings AB, mkr	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	38,2	37,7	37,3	36,5
Resultat efter finansiella poster	2,4	0,2	1,7	0,1
Balansomslutning	247,9	246,2	247,1	246,1
Soliditet, %	6,8	5,8	5,9	5,5
Avkastning på totalt kapital, %	3,4	2,6	3,3	2,6
Avkastning på eget kapital, %	14	1,1	11,9	0,7

6.2 Surahammars KommunalTeknik AB

Surahammars KommunalTeknik AB är ett av Surahammars kommun helägt bolag. Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Surahammars kommun och har som sådan att följa bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Taxor

VA-avgifterna höjdes med 7% från 1 april.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 8,9 mkr vilket är en liten ökning jämfört med 2019 då investeringar gjordes för 7,8 mkr.

Flerårsöversikt, nyckeltal

Surahammars Kommunalteknik AB, mkr	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	23,4	21,5	22,0	20,9
Resultat efter finansiella poster	-0,6	0,8	0,1	2,7
Balansomslutning	110,5	111,2	111,4	112,6
Soliditet, %	18,6	18,9	18,8	19,1
Avkastning på totalt kapital, %	1	1,6	1,7	4,0
Avkastning på eget kapital, %	neg	0,4	0,7	12,5